REGIONÁLNÍ INOVAČNÍ STRATEGIE KARLOVARSKÉHO KRAJE

Aktualizace 2026
Krajské inovační centrum Karlovarského kraje, příspěvková organizace

Spolufinancováno Evropskou unií

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Obsah

Seznam zkratek 4
Manažerské shrnutí 5
Úvod 7
1 Postavení Karlovarského kraje a klíčový kontext 8
1.1 SWOT analýza 9
1.2 Regionální inovační systém 10
1.2.1 Strategické dokumenty, analýzy a průzkumy 10
1.2.2 Aplikační sféra regionu 11
1.2.3 Vzdělávací a výzkumná infrastruktura 11
1.2.4 Inovační infrastruktura 12
1.2.5 Aktéři ve veřejné správě 12
1.2.6 Aktéři v soukromém sektoru 12
1.2.7 Aktéři v neziskovém sektoru 13
1.3 Horizontální priority 13
1.3.1 Digitalizace a AI 13
1.3.2 Marketing 14
1.3.3 Lidé, dovednosti a Talent Attraction & Retention Management 15
1.3.4 Internacionalizace a strategické technologické trendy 16
1.3.5 Cirkulární ekonomika a efektivní využívání zdrojů 16
1.4 Krajské domény specializace 17
1.4.1 Strojírenství, elektrotechnika a mechatronika, materiály 18
1.4.2 Automobilový průmysl a autonomní mobilita 19
1.4.3 Kulturní a kreativní průmysly a tradiční řemesla 21
1.4.4 Energetická transformace a nové energetické technologie 22
1.4.5 Lázeňství 25
1.5 Postavení kraje v kontextu sousedních regionů 27
2 Návrhová část 28
2.1 Vize 29
2.2 Strategické cíle, specifické cíle a typové aktivity 29
2.2.1 Strategický cíl: Podpořit podnikání, vznik start-upů, rozvoj VaVaI aktivit a zavádění nových produktivních inovací 29
2.2.2 Strategický cíl: Podpořit zavádění chytrých řešení a inovací ve veřejném sektoru 31

2.2.3 Strategický cíl: Personálně a znalostně zajistit inovační systém a investovat do lidských zdrojů 32
2.2.4 Strategický cíl: Budovat dlouhodobě silnou a kredibilní pozici Karlovarského kraje jako atraktivního místa pro práci, podnikání a život 34
3 Implementační struktura RIS3 strategie a její financování 37
3.1 RIS3 tým 37
3.2 Rada pro výzkum, vývoj a inovace Karlovarského kraje 38
3.3 Inovační platformy 38
3.4 Projekt Smart Akcelerátor 39
3.5 Strategické projekty v souladu s RIS3 strategií 39
3.6 Financování krajské RIS3 40
3.7 Vazba RIS3 strategie na program RE:START 40
Závěr 41
Příloha 1 Seznam strategických dokumentů, analýz a průzkumů 42

Seznam zkratek

API	Agentura pro podnikání a inovace
AV ČR	Akademie věd ČR
CR	Cestovní ruch
CRM	Customer Relationship Management (řízení vztahu se zákazníky)
CS	Cílová skupina
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
ČVUT	České vysoké učení technické
EDP	Entrepreneurial Discovery Process
EU	Evropská unie
HDP	Hrubý domácí produkt
ICT	Informační a komunikační technologie
ILaB	Institut lázeňství a balneologie, v. v. i.
ISŠTE	Integrovaná střední škola technická a ekonomická
KARP	Karlovarská agentura rozvoje podnikání, příspěvková organizace
MŠ	Mateřská škola
OP PIK	Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
OZE	Obnovitelné zdroje energie
PI KANOV	Podnikatelský inkubátor KANOV
PZI	Přímé zahraniční investice
RIS3 strategie	Regionální inovační strategie Karlovarského kraje
RVVI	Rada pro výzkum, vývoj a inovace Karlovarského kraje
SOU	Střední odborné učiliště
SŠ	Střední škola
TAČR	Technologická agentura České republiky
TARM	Talent Attraction & Retention Management
VaVaI	Výzkum, vývoj a inovace
VOŠ	Vyšší odborná škola
VŠ	Vysoká škola
VŠFS	Vysoká škola finanční a správní
VTP	Vědeckotechnický park
ZČU	Západočeská univerzita v Plzni
ZŠ	Základní škola

Manažerské shrnutí

Regionální inovační strategie Karlovarského kraje (RIS3 strategie) je strategický dokument, který podporuje výzkumné, vývojové a inovační aktivity v Karlovarském kraji. Hlavním cílem RIS3 strategie je zvýšit konkurenceschopnost regionu zaměřením na podporu odvětví, která představují konkurenční výhodu kraje. RIS3 strategie představuje základní rámec pro systematický rozvoj regionálního inovačního ekosystému a efektivní využití jeho potenciálu. Z tohoto důvodu je velká pozornost věnována jak její přípravě, tak následné implementaci jednotlivých opatření a aktivit. Proces tvorby strategie byl rozdělen do tří základních kroků: sběru a analýzy dat, stanovení priorit a návrhu konkrétních opatření a aktivit.

Klíčovým úkolem při přípravě strategie bylo identifikovat relevantní data a informace, vhodně je analyzovat a propojit s odbornými znalostmi a zkušenostmi aktérů regionálního inovačního prostředí. Na tomto základě byly navrženy konkrétní rozvojové aktivity, které reflektují jak současnou vyspělost regionu, tak jeho budoucí rozvojový potenciál.

Při přípravě RIS3 strategie bylo současně vycházeno z řady strategických a analytických dokumentů na národní i regionální úrovni, jejichž výčet je uveden v příloze č. 1. Do tvorby RIS3 strategie se promítají poznatky z jednotlivých sektorů ekonomiky, jejich inovačního potenciálu i z jednotlivých segmentů regionálního inovačního ekosystému v souladu s principem quadruple helix.[1]

Na základě výsledků „vstupních dat“ a potenciálu rozvoje v inovačních aktivitách bylo definováno těchto **pět krajských domén specializace RIS3 strategie**:[2]

1. strojírenství, elektrotechnika a mechatronika;
2. automobilový průmysl a autonomní mobilita;
3. kulturní a kreativní průmysly a tradiční řemesla
4. energetická transformace a nové energetické technologie;
5. lázeňství.

V rámci analytických činností bylo dále potvrzeno trvání **6 hlavních problémů inovačního prostředí** v Karlovarském kraji. Jedná se o tyto problémy:

1. absence inovačních tahounů;
2. nízká atraktivita kraje pro zahraniční investory a mladé, talentované a schopné lidi;
3. nedostatečné investice místních firem do znalostí, inovací a vysoce kvalitních lidských zdrojů;
4. nízká pozice místních firem v globálních hodnotových řetězcích;
5. nedostatečné ambice a motivace místních firem (podnikatelů) a veřejné správy k inovačním aktivitám;

[1] Karlovarský kraj je tzv. organizačně tenkým regionem, který je typický pro periferní regiony. Vyznačuje se málo subjekty ve všech částech *quadruple helix* a je provázaný málo interakcemi, na jejichž rozhraní by vznikaly invence podporující růst inovací.

[2] Podrobnější postup výběru těchto klíčových odvětví popisuje kapitola 1.4 Krajské domény specializace.

6. nedostatek vysokoškolsky vzdělaných profesionálů s adekvátní praxí a kvalitně připravených absolventů středních škol.

Tyto problémy se v čase mění pouze pozvolna. Jedním z klíčových předpokladů pro dosažení pozitivních změn je proto stabilní a soustavná politická i finanční podpora realizaci opatření RIS3 strategie v oblasti výzkumu, vývoje a inovací.

Úvod

RIS3 strategie je strategickým dokumentem, který důkladně analyzuje pozici Karlovarského kraje v oblasti výzkumu, vývoje a inovací. Hraje velmi významnou roli v programovém období 2021-2027, jelikož se jedná o průběžnou podmínku Evropské komise, která je na základě návrhu obecného nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. COM (2018)375 intenzivně monitorována ze strany Evropské komise.

Příprava a implementace RIS3 strategie byla svěřena Krajskému inovačnímu centru Karlovarského kraje, příspěvkové organizaci (dále jen „KIC KK“).

Jedná se již o čtvrtou verzi RIS3 strategie, která byla schválena Zastupitelstvem Karlovarského kraje usnesením č. ZK 258/09/2026 ze dne 14. září 2026.

Dokument je zpracován v návaznosti na vytyčené cíle Evropské unie v programovém období 2021–2027, které definují „Inteligentnější Evropu“, a to prostřednictvím inovací, digitalizace, ekonomické transformace a podpory malých a středních podniků. V RIS3 strategii jsou zohledněny nejnovější směry inovací v podobě digitalizace, umělé inteligence a digitálních inovačních hubů, které jsou rovněž promítnuty do nové Národní RIS3 strategie 2021+.

Při tvorbě dokumentu byly využity poznatky a informace z vlastních zdrojů, dostupné poznatky analytických a koncepčních dokumentů z posledních let, statistická data, poznatky z šetření s významnými stakeholdery Karlovarského kraje a výsledky jednání inovačních platforem, pracovních skupin a Rady pro výzkum, vývoj a inovace Karlovarského kraje (RVVI).

Pro účely aktualizace RIS3 strategie byli do procesu zapojeni klíčoví partneři inovačního ekosystému Karlovarského kraje. Na přípravě se podíleli zejména zástupci Krajské hospodářské komory Karlovarského kraje, Inovačního centra INION, Institutu lázeňství a balneologie, v. v. i., Krajského úřadu Karlovarského kraje (zejména Odboru regionálního rozvoje), regionální kanceláře agentury CzechInvest a rovněž členové Rady pro výzkum, vývoj a inovace Karlovarského kraje.

Po zapracování připomínek byla RIS3 strategie Karlovarského kraje následně projednána a schválena příslušnými orgány Karlovarského kraje.

Platnost aktualizované RIS3 strategie Karlovarského kraje je stanovena do konce roku 2029.

1 Postavení Karlovarského kraje a klíčový kontext

Karlovarský kraj dlouhodobě vykazuje znaky nedokončené ekonomické transformace. Historická orientace na těžbu a tradiční průmyslová odvětví vedla ke vzniku strukturálních problémů, které přetrvávají dodnes. I z tohoto důvodu je kraj řazen mezi strukturálně postižené regiony.[3] Karlovarský kraj je zároveň nejmenším krajem ČR z hlediska počtu obyvatel a vykazuje nízký podíl na tvorbě HDP ČR. Významným faktorem je rovněž jeho příhraniční poloha, která představuje potenciál pro posílení přeshraničních vazeb, zejména směrem k Bavorsku a Sasku.

RIS3 strategie Karlovarského kraje vychází z analytických závěrů publikovaných na **Dataportálu Karlovarského kraje**, zejména z částí **Regionální inovační mapa a Profil regionu** (především Ekonomická sféra). Dataportál poskytuje průběžně aktualizovaná, validní a vizuálně přehledně zpracovaná data, která slouží jako důležitý podklad pro zpracování strategické a implementační části dokumentu.

I přes postavení strukturálně postiženého regionu je možné v inovačním prostředí Karlovarského kraje v posledních letech vysledovat pozitivní změny, mezi které patří například:

- Inovační prostředí Karlovarského kraje se v posledních letech výrazně rozrůstá. Od poslední aktualizace RIS3 **přibylo 14 nových míst, kde se rozvíjí inovace.**[4]
- V regionu působí několik poboček veřejných a soukromých škol nabízejících zajímavé studijní obory, které studuje stovky studentů. Počet studentů výrazně roste, od roku 2020 **přibylo téměř 250 studentů** těchto regionálních poboček.
- Velmi výrazně roste poptávka, ale také nabídka prostředků určených na financování inovačních aktivit. Od poslední aktualizace byly zavedeny startovací vouchery, pilotovány asistenční vouchery a byly zajištěny prostředky na financování inovačních, digitálních voucherů a voucherů na rozvoj podnikání z Operačního programu Spravedlivá transformace. Mezi lety 2020-2024 bylo v těchto programech **podpořeno 203 projektů v celkovém finančním objemu téměř 40 milionů korun**. Poptávka dosahovala téměř 105 mil. Kč.
- Také se podařilo zrealizovat desítky opatření definovaných původní strategií.

I nadále přetrvávají v inovačním prostředí tyto hlavní problémy a výzvy:

Nízká míra ekonomického růstu a produktivity
HDP regionu je nejnižší ze všech regionů ČR, a to i při zohlednění velikosti regionu. Rozdíly mezi KK a zbytkem ČR se nadále prohlubují.

[3] Ministerstvo pro místní rozvoj ČR na tuto situaci reaguje novým systematickým přístupem v podobě rámce „Regiony příležitostí“, který je zaměřen právě na podporu strukturálně postižených regionů a hospodářsky a sociálně ohrožených území. Cílem není jednorázová intervence, ale dlouhodobá a koordinovaná politika založená na spolupráci státu, krajů, obcí a dalších partnerů, která má pomoci překonat kumulované problémy těchto území.

[4] Od roku 2020 přibyly 4 nové pobočky vysokých škol, 3 coworkingová centra, 3 kulturní a kreativní centra, inovační centrum, podnikatelský inkubátor, vědeckotechnický park a otevřená dílna. Kromě vzniku inovačního centra INION se navíc transformovala do dalšího inovačního centra Karlovarská agentura rozvoje podnikání, která dnes působí jako Krajské inovační centrum Karlovarského kraje.

Slabé, málo inovativní firmy a nedostatek růstových podniků
Region postrádá lokální inovační lídry a rychle rostoucí středně velké firmy. Většinu ekonomiky tvoří malé a střední podniky, často závislé pobočky zahraničních firem s omezenou rozhodovací autonomií. Inovace jsou realizovány převážně reaktivně – aby firmy dohnaly konkurenci, nikoliv aby udávaly trendy.

Nízký příliv přímých zahraničních investic
Region dlouhodobě trápí nedostatek PZI, způsobený především slabou dopravní dostupností[1] a špatnou dostupností kvalifikované pracovní síly, zčásti také nedostatkem připravených investičních ploch.

Nedostatek kvalifikovaných lidských zdrojů
Kraj patří k nejhůře hodnoceným regionům ČR ve vzdělanostní struktuře obyvatel. Výrazně chybí pracovníci s technickým vzděláním, absolventi postrádají praktické dovednosti, jazykové kompetence i kvalifikaci odpovídající požadavkům firem. Dalším zásadním problémem je selektivní migrace mladých a vzdělaných lidí do ekonomicky silnějších regionů.

Slabá infrastruktura pro výzkum, vývoj a inovace
Karlovarský kraj má nejnižší výdaje na VaVaI v ČR, nejmenší počet výzkumných pracovišť i výzkumníků. Chybí veřejná vysoká škola i silná veřejná výzkumná infrastruktura. Region tak stojí v oblasti inovací mimo hlavní proudy.

1.1 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
vzájemná prostorová blízkost	nedostatek kvalifikovaných pracovníků
národní a mezinárodní prestiž a dlouholetá tradice zdejšího lázeňství, existence veřejné výzkumné instituce v tomto odvětví	absence vysoké školy univerzitního typu
existence intermediární instituce s celokrajskou působností na podporu inovací a podnikání	absence specializované infrastruktury (VTP, CTT, inovační inkubátory)
přítomnost dlouhodobě budovaných specifických znalostí a dovedností v tradičních odvětvích	absence lídrů z firemní, akademické i veřejné sféry pro budování krajského "inovačního klimatu"
realizace velkého množství iniciativ programů a projektů zaměřených na podporu podnikání	nízká pozice firem v GPN/GVC (převažují "levné" montovny bez kontaktu s koncovým zákazníkem)
intenzivní čerpání prostředků z evropských dotačních programů zaměřených na rozvoj konkurenceschopnosti	nízká intenzita VaVaI aktivit (omezené zdroje firem, absence VaVaI pracovišť, nízká poptávka po VaVaI službách, degradace tradičních VaVaI aktivit)

silná datová základna	nedostatečné ambice místních aktérů působících v lázeňství intenzivně rozvíjet tento obor
široké oborové zastoupení	nízká míra spolupráce regionálních aktéru na rozvoji inovačního ekosystému
potenciál pro využití obnovitelných zdrojů a pro cirkulární hospodářství/ekonomiku	navázání spolupráce místních firem s vysokými školami a VaVaI institucemi ze sousedních regionů a zahraničí
Příležitosti	**Hrozby**
velká rekultivovaná území (po těžbě hnědého uhlí) jako rozvojové plochy pro nové aktivity	dlouhodobý odliv "mozků" z kraje
existence specifické podpory strukturálně postižených krajů	další „degradace“ existujících VaVaI aktivit v kraji v návaznosti na nedostatek vysoce kvalifikovaných pracovníků
zájem mladých lidí o technologie, vědecké poznatky a uvědomění si jejich role pro budoucnost	nedostatečný zájem univerzit a dalších poskytovatelů znalostí z jiných regionů o přenos znalostí do místních firem na základě jejich nedostatečné absorpční schopnosti pro tyto jejich služby
	stupňující se perifernost kraje díky absenci/nízkému počtu sofistikovaných ekonomických aktivit v tomto území

1.2 Regionální inovační systém

1.2.1 Strategické dokumenty, analýzy a průzkumy

Strategické řízení rozvoje inovačního ekosystému Karlovarského kraje vychází z komplexního souboru národních, regionálních i přeshraničních strategických dokumentů, analytických studií a marketingových strategií. Tyto materiály postupně definovaly klíčové rozvojové priority kraje, identifikovaly strukturální problémy regionální ekonomiky a vymezily domény inteligentní specializace v souladu s Národní RIS3 strategií.

Současně vytvořily základ pro implementaci projektů Smart Akcelerátor, budování inovační infrastruktury a systematickou komunikaci značky regionu.

Přehled všech relevantních strategických dokumentů, analýz a průzkumů je uveden v Příloze č. 1 – Seznam strategických dokumentů, analýz a průzkumů.

1.2.2 Aplikační sféra regionu

Aplikační sféra Karlovarského kraje je zaměřena na postupné posilování orientace výzkumných a vzdělávacích institucí na aplikačně využitelná témata a na rozvoj spolupráce s podnikatelským sektorem a dalšími konečnými uživateli výsledků výzkumu, vývoje a inovací (VaVaI). Rozsah těchto aktivit odpovídá strukturálním podmínkám regionu a existující výzkumné infrastruktuře.

Specifikem kraje je skutečnost, že jedinou veřejnou výzkumnou organizací se sídlem v regionu je Institut lázeňství a balneologie, v. v. i. (ILaB), zaměřený na oblast lázeňství a balneologie. Vzhledem k omezené přítomnosti dalších výzkumných institucí je spolupráce rozvíjena nejen v rámci regionu, ale také prostřednictvím vazeb na externí výzkumné organizace, vysoké školy a přeshraniční partnery.

Podpora VaVaI aktivit probíhá ve vzájemně provázaných rovinách: spolupráce ve výzkumu a vývoji (smluvní výzkum, společné projekty, podpora digitalizace), poskytování expertních a konzultačních služeb, rozvoj lidských zdrojů a propojování studentů s firmami, podpora uplatnění výsledků výzkumu v aplikační sféře.

Klíčovým nástrojem zacílení podpory je proces Entrepreneurial Discovery Process (EDP), založený na principu quadruple helix. V Karlovarském kraji je realizován prostřednictvím Rady pro výzkum, vývoj a inovace Karlovarského kraje (RVVI) a tematických inovačních platforem. Aktuálně zde působí zejména Inovační platforma pro kulturní a kreativní průmysl a Inovační platforma pro strategické příležitosti, která flexibilně reaguje na nové rozvojové priority regionu.

Cílem je postupně budovat funkční inovační ekosystém založený na systematické spolupráci aplikační sféry, výzkumu a vzdělávání a na posilování konkurenceschopnosti regionálních firem.

1.2.3 Vzdělávací a výzkumná infrastruktura

Karlovarský kraj dlouhodobě čelí omezené přítomnosti veřejných vysokých škol a výzkumných organizací, což ovlivňuje jeho kapacitu v oblasti výzkumu, vývoje a transferu znalostí.

V oblasti terciárního vzdělávání je nabídka postupně diverzifikována. V regionu působí Fakulta ekonomická Západočeské univerzity, Česká zemědělská univerzita, Vysoká škola finanční a správní, Vysoká škola zdravotnická a Panevropská univerzita. Přeshraniční dimenzi vzdělávání posiluje spolupráce s Hochschule Amberg-Weiden. Přesto zůstává nabídka limitována zejména v oblasti technických, přírodovědných a technologických oborů.

Zásadním milníkem bylo založení ILaB v roce 2019, který obnovil systematický výzkum v oblasti lázeňství a balneologie a představuje klíčový prvek výzkumné infrastruktury kraje. Jeho činnost přispívá k odborné profilaci regionu a posiluje specializaci v oblasti zdraví a kvality života.

1.2.4 Inovační infrastruktura

Regionální inovační infrastruktura je tvořena kombinací soukromých a veřejných iniciativ.

Inkubátory a vědeckotechnické parky jsou převážně v soukromém vlastnictví (JERUS a.s., EHC CZECH s.r.o.), které poskytují podnikatelům prostorové zázemí a základní podpůrné služby. Ve veřejném vlastnictví funguje coworkingové centrum „653ka“ v Horním Slavkově.

Významnou roli hraje také VARY&TE, kulturní a kreativní centrum poskytující moderní multifunkční prostory pro coworking, kreativní tvorbu, plní funkci otevřené platformy pro propojování aktérů, rozvoj podnikatelských a digitálních kompetencí a vznik a rozvoj nových projektů, včetně startupových a inovačních řešení, na pomezí podnikání, kreativity a inovací. Přispívá tak k rozvoji kulturních a kreativních průmyslů jako jedné z domén specializace regionu.

Zásadním infrastrukturním projektem je výstavba Karlovarského inovačního centra, jehož otevření je plánováno na začátek roku 2027. Centrum bude veřejně podporovanou platformou pro rozvoj inovačního ekosystému, nabídne moderní zázemí pro start-upy i inovační firmy a bude sloužit jako místo pro networking, facilitaci spolupráce a komunitní rozvoj.

Role infrastruktury spočívá nejen v poskytování fyzických prostor, ale především ve facilitaci spolupráce, přenosu znalostí a posilování inovačních kapacit regionálních firem.

1.2.5 Aktéři ve veřejné správě

Klíčovým subjektem regionálního inovačního systému je Karlovarský kraj, který vytváří strategický rámec a zajišťuje implementaci nástrojů podpory VaVaI a podnikání. Významnou implementační roli plní Krajské inovační centrum Karlovarského kraje (KIC KK), které navazuje na činnost agentury KARP a koordinuje rozvoj inovačního ekosystému, realizaci RIS3, projekt Smart Akcelerátor a rozvoj infrastruktury.

Výzkumnou dimenzi reprezentuje ILaB, který rozvíjí výzkumné kapacity regionu a spolupráci s domácími i zahraničními partnery.

V regionu působí také CzechInvest a Agentura pro podnikání a inovace (API), které podporují investice, podnikání a využívání evropských dotačních nástrojů. Důležitou roli hrají rovněž města a obce, zejména při rozvoji průmyslových zón a podnikatelského prostředí.

Technologická agentura ČR prostřednictvím regionální kanceláře poskytuje odborné poradenství v oblasti aplikovaného výzkumu a projektové přípravy.

1.2.6 Aktéři v soukromém sektoru

Soukromý sektor je hlavním nositelem inovačních aktivit v regionu. Krajská hospodářská komora Karlovarského kraje a Svaz průmyslu a dopravy ČR zastupují zájmy podnikatelů, podporují spolupráci škol a firem a přispívají k rozvoji lidských zdrojů.

Regionální ekonomika je tvořena převážně malými a středními podniky, doplněnými o významné zaměstnavatele ve zpracovatelském průmyslu, energetice, sklářství, chemii, lázeňství a cestovním ruchu. Inovační aktivity se zaměřují zejména na modernizaci výroby, digitalizaci, energetickou efektivitu a vývoj nových produktů.

1.2.7 Aktéři v neziskovém sektoru

Neziskový sektor přispívá zejména k rozvoji kreativity, komunitní spolupráce a kulturních a kreativních průmyslů. Mezi významné subjekty patří spolek PROTEBE live z.s., který dlouhodobě rozvíjí kulturní a kreativní aktivity.

Projekt SUPERMARKET wc a následné založení DIZAJNPARKu vytvořily otevřený prostor pro kreativní tvorbu, designové myšlení a neformální vzdělávání. Tyto aktivity posilují měkké kompetence, podnikavost, kreativitu a komunitní rozměr regionálního inovačního ekosystému.

Mezi další klíčové aktéry patří Inovační centrum INION a VARY&TE, které vedle podpory startupových a kreativních aktivit systematicky přispívají k rozvoji podnikatelských a digitálních kompetencí, propojování aktérů napříč sektory a vzniku a rozvoji nových projektů, včetně startupových a inovačních řešení.

1.3 Horizontální priority

1.3.1 Digitalizace a AI

Téma „Digitalizace a AI“ v Karlovarském kraji zahrnuje dvě vzájemně provázané složky: systematické zavádění digitálních technologií do procesů veřejné správy, podniků a služeb a pokročilé využití dat, algoritmů a automatizace včetně metod umělé inteligence pro zvýšení produktivity, kvality služeb a konkurenceschopnosti regionu. Jedná se o klíčovou průřezovou oblast transformace regionu, která ovlivňuje všechny hlavní krajské domény specializace.

Priorita navazuje na národní strategické dokumenty, zejména na vládní program *Digitální Česko (Strategie koordinované a komplexní digitalizace České republiky 2018+)* a na *Národní strategii umělé inteligence ČR 2030 (NAIS)*, která zdůrazňuje, že AI je klíčovou technologií s významnými ekonomickými i společenskými dopady a že její rozvoj musí být strategicky koordinován s cílem posílit konkurenceschopnost a současně řídit rizika. Horizontální téma „Digitalizace a AI“ tuto logiku přejímá: propojuje podporu podnikové transformace, rozvoj datové infrastruktury a budování kompetencí s důrazem na odpovědné, bezpečné a etické využívání technologií.

Karlovarský kraj má relativně silnou výchozí pozici z hlediska digitální gramotnosti a dostupnosti technologií[5]:

- Region vykazuje vysokou míru digitální vybavenosti domácností a využívání internetu. V roce 2024 bylo k internetu připojeno 90,4 % domácností (v mezikrajském srovnání šlo o druhý nejvyšší podíl po hl. m. Praze - 90,9 %) a internet využívalo 88,5 % osob ve věku 16+.

[5] https://csu.gov.cz/docs/107791/9e8404b0-b8ca-82ec-9c4a-9cb40e5f0417/2026-8.pdf?version=1.1

- V kraji je k dispozici husté pokrytí 5G sítí na vysoké úrovni, a to zejména díky tomu, že Karlovy Vary byly jedním z pilotních měst pro testování této technologie. Kvalitní signál je dostupný ve všech okresních městech a postupně se rozšiřuje i do odlehlejších oblastí.
- Z hlediska školní infrastruktury patřil kraj v roce 2024 k nejlépe vybaveným v ČR z hlediska počtu počítačů na základních školách[6], přičemž velká část zařízení byla novější než dva roky. Tato skutečnost vytváří dobré předpoklady pro rozvoj digitálních a datových kompetencí již na úrovni primárního a nižšího sekundárního vzdělávání.

Současně však region čelí strukturálním omezením v oblasti ICT pracovních sil. V roce 2023 pracovalo v oblasti ICT přibližně 2,5 tis. osob (1,7 % všech zaměstnaných v kraji; 1,1 % ICT zaměstnanosti ČR)[7]. Nízký podíl ICT specialistů představuje strukturální limit pro rozvoj pokročilých AI aplikací a podtrhuje význam systematického budování lidského kapitálu, podpory rekvalifikací a spolupráce se vzdělávacími institucemi.

Ekonomická struktura regionu je výrazně založena na malých podnicích a mikropodnicích a na sektoru služeb, zejména cestovního ruchu, lázeňství a pohostinství. Tento profil znamená, že digitalizace a AI nebudou v kraji primárně rozvíjeny prostřednictvím velkých průmyslových investic, ale skrze postupnou adopci technologických řešení v malých a středních podnicích. To klade důraz zejména na:

- snadno dostupné poradenské služby;
- rozvoj praktických AI kompetencí zaměřených na provozní efektivitu, marketing, zákaznické služby a optimalizaci procesů;
- pilotní projekty a testování řešení („test before invest“);
- sdílené digitální infrastruktury.

Úspěch horizontální priority „Digitalizace a AI“ bude záviset především na schopnosti propojit investice do technologií s rozvojem lidského kapitálu, důvěrou v nové nástroje a koordinovaným řízením digitální transformace napříč veřejným i soukromým sektorem.

1.3.2 Marketing

Marketing inovačního ekosystému Karlovarského kraje představuje dlouhodobý a systematický přístup k budování identity regionu, posilování jeho atraktivity a zvyšování viditelnosti jeho inovačního potenciálu. Tyto aktivity musí být v souladu s definovanou identitou Karlovarského kraje a jeho inovačního ekosystému, která je ukotvena zejména v Marketingové strategii inovačního ekosystému a Regionální marketingové strategii Karlovarského kraje. Tyto dokumenty tvoří strategický rámec pro koordinovanou komunikaci regionu směrem k podnikatelům, investorům, talentům i široké veřejnosti.

[6] Na 1. stupni připadalo 54,5 počítače na 100 žáků a na 2. stupni 76,4 počítače na 100 žáků (výrazně nad celostátním průměrem).
[7] https://csu.gov.cz/docs/107791/9e8404b0-b8ca-82ec-9c4a-9cb40e5f0417/2026-8.pdf?version=1.1

Cílem marketingu inovačního ekosystému je postupně měnit vnímání Karlovarského kraje od regionu tradičně spojovaného převážně s lázeňstvím a cestovním ruchem k místu, které dokáže inspirovat, probouzet podnikavost, podporovat inovace a vytvářet podmínky pro smysluplnou práci, podnikání a život. Marketing tak přispívá k posilování image regionu jako otevřeného, kreativního a inovativního prostředí.

Důležitou součástí marketingu je také systematická komunikace příkladů dobré praxe, úspěšných firem, podnikatelů, výzkumníků a projektů, které v regionu vznikají. Tyto příběhy pomáhají budovat pozitivní identitu regionu, posilují sebevědomí místní komunity a zároveň zvyšují atraktivitu regionu pro nové investice, talenty a spolupráci.

Marketing inovačního ekosystému zároveň podporuje propojování jednotlivých aktérů regionu, podnikatelského sektoru, veřejné správy, vzdělávacích a výzkumných institucí i občanské společnosti. Prostřednictvím komunikačních kampaní, networkingových akcí, odborných konferencí či popularizačních aktivit přispívá k budování otevřené a spolupracující inovační komunity.

Horizontální role marketingu se promítá do všech priorit RIS3 strategie, neboť přispívá k posilování regionální identity, přitahování talentů, rozvoji podnikavosti i k lepšímu využití inovačního potenciálu Karlovarského kraje.

1.3.3 Lidé, dovednosti a Talent Attraction & Retention Management

Rozvoj lidského kapitálu představuje klíčový průřezový předpoklad pro naplňování všech domén specializace Karlovarského kraje. Téma prostupuje napříč celým inovačním ekosystémem a zásadním způsobem ovlivňuje schopnost regionu generovat, absorbovat a komercializovat inovace. V podmínkách Karlovarského kraje je zároveň úzce propojeno s výzvou dlouhodobého odlivu mladých a kvalifikovaných osob a s potřebou stabilizace talentů v regionu.

Karlovarský kraj čelí strukturálním výzvám v oblasti vzdělanostní struktury obyvatelstva, omezené nabídky vysokoškolského vzdělávání a nižší koncentrace znalostně náročných pracovních pozic. Současně však disponuje potenciálem v oblasti tradičních průmyslových oborů, lázeňství, služeb a kulturních a kreativních aktivit, který lze dále rozvíjet prostřednictvím systematické práce s lidskými zdroji.

Z tohoto důvodu je horizontální téma rozšířeno o přístup *Talent Attraction & Retention Management* (TARM), tedy o systematickou práci s přilákáním, rozvojem a udržením talentovaných osob v regionu. Nejde pouze o podporu vzdělávání, ale o komplexní přístup zahrnující vytváření atraktivního pracovního prostředí, podporu podnikavosti a dalších měkkých dovedností, rozvoj kariérních příležitostí v doménách specializace a budování pozitivního obrazu regionu jako místa pro život a profesní růst.

Vedle rozvoje dovedností je klíčové také aktivní přitahování a udržení talentů v regionu. To zahrnuje podporu návratu kvalifikovaných pracovníků, vytváření atraktivních pracovních příležitostí a zlepšování kvality života v regionu. Důležitou roli hraje rovněž podpora mezinárodní mobility a zapojení zahraničních odborníků do regionálního inovačního ekosystému.

Součástí těchto aktivit může být rovněž rozvoj tzv. „Welcome Office“ služeb, které usnadňují příchod a integraci kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí i z jiných regionů

České republiky. Tyto služby zahrnují například podporu při hledání bydlení, orientaci v administrativních procesech, zajištění vzdělávání pro rodinné příslušníky či integraci do místního prostředí. Cílem je snížit bariéry pro příchod talentů a zvýšit atraktivitu Karlovarského kraje jako místa pro život a práci vysoce kvalifikovaných odborníků.

V rámci jednotlivých domén specializace se rozvoj dovedností a práce s talenty promítá diferencovaně. V oblasti lázeňství a wellbeing je důraz kladen na rozvoj zdravotnických, terapeutických a interdisciplinárních kompetencí a na spolupráci s ILaB. V tradičních průmyslových a technologických oborech je prioritou posilování technických a digitálních dovedností, automatizace a energetické efektivity. V oblasti kulturních a kreativních průmyslů je zásadní podpora kreativních kompetencí, designového myšlení a podnikavosti.

TARM zahrnuje zejména podporu spolupráce mezi školami a firmami, rozvoj stáží a praxí, podporu podnikání mladých lidí, práci s talentovanými žáky a studenty, cílenou komunikaci kariérních příležitostí v regionu a vytváření podmínek pro návrat absolventů zpět do Karlovarského kraje. Součástí tohoto přístupu je rovněž rozvoj komunitního a kreativního prostředí, které zvyšuje atraktivitu regionu pro mladou generaci.

Důležitým nástrojem pro rozvoj dovedností a podnikavosti bude vznik a rozvoj tzv. řemeslných inkubátorů, zaměřených na podporu tradičních i nových forem řemesel a malovýroby s vyšší přidanou hodnotou. Tyto inkubátory budou poskytovat sdílenou infrastrukturu, odborné poradenství a zázemí pro začínající podnikatele.

Vznik těchto infrastruktur je předpokládán zejména s využitím prostředků Operačního programu Spravedlivá transformace (OPST) a přispěje k diverzifikaci ekonomiky Karlovarského kraje a posílení jeho inovační kapacity.

1.3.4 Internacionalizace a strategické technologické trendy

Karlovarský kraj se nachází v prostředí dynamických technologických a geopolitických změn, které zásadně ovlivňují směřování výzkumu, vývoje a inovací v Evropě. Pro posílení konkurenceschopnosti regionu je nezbytné systematicky sledovat a využívat klíčové technologické trendy a zároveň posilovat mezinárodní spolupráci.

Důraz je kladen zejména na zapojení regionálních aktérů do evropských inovačních sítí, projektů a hodnotových řetězců, a to v oblastech jako jsou digitalizace, umělá inteligence, pokročilé materiály, obranné technologie či energetická transformace.

Součástí tohoto horizontálního tématu je rovněž podpora internacionalizace malých a středních podniků, rozvoj exportních aktivit a aktivní vyhledávání příležitostí pro zapojení regionu do strategických iniciativ Evropské unie.

1.3.5 Cirkulární ekonomika a efektivní využívání zdrojů

Cirkulární ekonomika představuje průřezové téma Karlovarského kraje, které podporuje transformaci regionální ekonomiky směrem k vyšší konkurenceschopnosti, odolnosti a udržitelnosti. Je založena na efektivním využívání zdrojů, prodlužování životního cyklu výrobků a materiálů, využívání druhotných surovin, minimalizaci vzniku odpadů a hledání nových způsobů jejich využití. Současně vytváří prostor pro

technologické inovace, nové podnikatelské příležitosti a vznik pracovních míst s vyšší přidanou hodnotou.

V podmínkách Karlovarského kraje je téma úzce spojeno s probíhající hospodářskou a energetickou transformací regionu. Příležitosti představují zejména efektivnější využívání energií a materiálů, druhotných surovin a odpadního tepla, rozvoj obnovitelných zdrojů energie, průmyslová symbióza, nové způsoby využití brownfieldů a rekultivovaných území a vývoj a zavádění nových technologií zaměřených na recyklaci a opětovné využití materiálů.

Cirkulární ekonomika představuje významné inovační téma pro podnikatelský sektor. Rostoucí požadavky na energetickou a materiálovou účinnost, dekarbonizaci, ESG principy, ekologický design výrobků a snižování uhlíkové i materiálové stopy vytváří nové tržní příležitosti pro regionální firmy. Významnou roli mohou sehrát nové a pokročilé materiály, moderní výrobní technologie, digitalizace a využití dat pro monitoring a řízení materiálových a energetických toků.

Průřezový charakter tématu umožňuje jeho využití ve všech doménách specializace Karlovarského kraje. Ve strojírenství, elektrotechnice a materiálech se jedná zejména o využití recyklovaných a pokročilých materiálů, v energetice o využívání odpadního tepla, obnovitelných zdrojů energie a komunitní energetiky, v kulturních a kreativních průmyslech o principy ekodesignu a udržitelnou produkci a ve veřejném sektoru o chytré nakládání se zdroji, odpady, energií a vodou.

Pro další rozvoj této oblasti bude klíčové propojování podniků, výzkumných a vzdělávacích organizací a veřejného sektoru, rozvoj potřebných kompetencí, přenos technologií a podpora vzniku 44společných inovačních projektů zaměřených na zavádění principů oběhového hospodářství do praxe.

1.4 Krajské domény specializace

Karlovarský kraj se vyznačuje relativně pestrou odvětvovou strukturou. V podmínkách velikostně malého regionu proto není účelné vymezovat velké množství úzce zaměřených specializačních činností. Na základě Analýzy domén specializace Karlovarského kraje došlo k jejich zpřehlednění a koncentraci do menšího počtu klíčových domén, které lépe odrážejí reálnou strukturu regionální ekonomiky i jeho inovačního potenciál. Při tomto procesu byly zohledněny zejména tyto skutečnosti:

- počet firem v jednotlivých odvětvích;
- souhrnný obrat společností v odvětvích;
- celkový počet zaměstnanců v odvětvích;
- výdaje na výzkum a vývoj uvedený v účetních závěrkách firem;
- údaje o počtu podpořených inovačních voucherů v jednotlivých odvětvích;
- počet identifikovaných výzkumných pracovišť v jednotlivých oborech.[8]

[8] Bližší informace o výběru krajských domén specializace jsou uvedeny v příloze č. 2 RIS3 strategie.

Výsledkem tohoto procesu je vymezení pěti domén specializace, které představují oblasti s největším potenciálem pro další rozvoj inovací, podnikání a spolupráce mezi firmami, výzkumnými organizacemi a veřejným sektorem.

Krajskými doménami specializace jsou:

1. **Strojírenství, elektrotechnika a mechatronika, materiály**
2. **Automobilový průmysl a autonomní mobilita**
3. **Kulturní a kreativní průmysly a tradiční řemesla**
4. **Energetická transformace a nové energetické technologie**
5. **Lázeňství**

1.4.1 Strojírenství, elektrotechnika a mechatronika, materiály

Doména „Strojírenství, elektrotechnika a mechatronika“ zahrnuje vývoj a výrobu strojních zařízení, elektrotechnických komponentů a technologických celků na rozhraní strojírenství a elektrotechniky, včetně nových konstrukčních řešení, automatizačních prvků a průmyslových zařízení.

V Karlovarském kraji má tato doména poměrně širokou podnikatelskou základnu zejména v oblasti kovodělných činností, přičemž většina firem je menší velikosti a zaměřuje se především na zakázkovou výrobu. K 30.9.2025 bylo v oddíle CZNACE 25 (výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků, kromě strojů a zařízení) evidováno 1890 subjektů, v CZNACE 27 (výroba elektrických zařízení) celkem 239 subjektů a v CZNACE 28 (výroba strojů a zařízení jinde neuvedených) celkem 124 subjektů. Dalších 1189 subjektů působilo v CZNACE 33 (opravy a instalace strojů a zařízení), které jsou často úzce navázány na průmyslové provozy a servisní činnosti v této doméně.

Vysoký počet podnikatelských subjektů potvrzuje význam této oblasti pro regionální ekonomiku. Současně však existují bariéry, které zatím omezují intenzivnější spolupráci mezi firmami (podobná struktura kompetencí, přímá konkurence mezi podniky a relativně nízká míra vzájemné důvěra). Významnou charakteristikou domény je převažující zakázkový charakter výroby, často orientovaný na zahraniční odběratele, zejména z Německa. Navzdory omezeným výzkumným a vývojovým kapacitám v regionu působí i několik inovativních firem, které realizují vlastní VaV aktivity. Pro realizaci výzkumných projektů firmy často spolupracují s externími výzkumnými institucemi, zejména se Západočeskou univerzitou v Plzni, s Českým vysokým učením technickým v Praze nebo s Technickou univerzitou v Liberci.

Díky dlouhodobé orientaci na zakázkovou výrobu pro zahraniční zákazníky disponují některé podniky specifickým technickým know-how a odbornými kompetencemi, které však zatím nejsou plně využívány pro rozvoj vlastních produktů s vyšší přidanou hodnotou. Specifikou oblast představuje například výroba průmyslových pecí, která je na rozhraní strojírenství, stavebnictví, průmyslové keramiky a elektrotechniky.

Významná část produkce firem v této doméně je navázána na automobilový průmysl, například prostřednictvím výroby kovových komponentů, zamykacích systémů, kabelových svazků nebo výkonové elektroniky pro dopravní prostředky.

Významnou rozvojovou příležitostí je oblast pokročilých materiálů, zejména technické a funkční keramiky, kompozitních materiálů a lehkých konstrukčních řešení. Tyto materiály nacházejí uplatnění v širokém spektru odvětví od strojírenství přes energetiku až po obranný průmysl.

Důležitým trendem je rovněž využití aditivních technologií (3D tisku) pro výrobu komponent s vysokou přidanou hodnotou a optimalizovanými vlastnostmi. Rozvoj těchto technologií je úzce spojen s digitalizací výroby a přechodem na principy Průmyslu 4.0.

Firmy v těchto odvětvích se věnují vývoji a výrobě např. v oblastech:

- průmyslových pecí (např. Realistic, BVD PECE);
- centrálních mazacích systémů (SKF Lubrication Systems CZ);
- technologických celků a strojů (např. ROTAS STROJÍRNY, CHODOS CHODOV, G D K);
- dopravníkových systémů (např. Astos Machinery);
- trakčních, pomocných a integrovaných měničů pro trolejbusy a elektrobusy (RAIL Electronics CZ);
- malých vodních elektráren (např. CINK Hydro – Energy);
- malých čističek odpadních vod (BONNEL TECHNOLOGIE);
- čištění, broušení a povrchové úpravy odlitků (např. Abydos);
- výroby elektrotechnických propojovacích systémů (např. ept connector, Wieland Electric);
- výroby elektrických rozvaděčů a kovových skříní pro elektrotechniku (ELROZ INVEST);
- výroby komponentů a ocelových konstrukcí (např. Svatavské strojírny, Kukal & Uhlíř).

1.4.2 Automobilový průmysl a autonomní mobilita

Automobilový průmysl patří mezi významná a etablovaná odvětví Karlovarského kraje. Je tvořen jak firmami napojenými na zahraniční investory, tak podniky s českým kapitálem. Charakteristická je přítomnost firem různé velikosti a jejich zapojení do různých úrovní hodnotových řetězců, přičemž významnou část regionální báze tvoří subdodavatelé a výrobci komponent pro automobilový průmysl. Konečnými zákazníky regionálních firem jsou zejména výrobci automobilů a dodavatelé složitějších technologických celků, okrajově také výrobci komponent pro další dopravní prostředky (např. traktory, letadla, železniční vozy, vojenská vozidla).

Tato doména má výrazně multioborový charakter. Firmy jsou statisticky zařazeny zejména do oborů: CZ-NACE 29 (výroba motorových vozidel), CZ-NACE 28 (výroba strojů a zařízení), CZ-NACE 25 (výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků), CZ-NACE 13 (výroba textilií), CZ-NACE 27 (výroba elektrických zařízení), CZ-NACE 22 (výroba pryžových a plastových výrobků), CZ-NACE 23 (výroba ostatních nekovových minerálních výrobků) a CZ-NACE 24 (výroba základních kovů, hutnictví a slévárenství). Vzhledem k tomuto širokému oborovému rozkročení a provázanosti s dodavatelskými řetězci lze tuto specializaci považovat za jednu z významných domén kraje z hlediska zaměstnanosti, exportu, tržeb i inovačních aktivit.

Vedle tradiční průmyslové základy se v Karlovarském kraji rozvíjí také perspektivní oblast autonomní mobility, která představuje významnou rozvojovou příležitost s potenciálem proměnit obraz regionu směrem k moderním technologiím, výzkumu a testování inovativních dopravních systémů. Kraj disponuje kombinací předpokladů, které jsou pro rozvoj této oblasti mimořádně příznivé – rozsáhlými brownfieldy vhodnými pro testovací infrastrukturu, strategickou polohou na česko-německé hranici i existujícím průmyslovým zázemím.

Významnou infrastrukturou v kraji je testovací polygon BMW Group – Future Mobility Development Center (FMDC), otevřený v roce 2023 u Sokolova. Areál vznikl na území bývalé výsypky Sokolovské uhelné a zaměřuje se na výzkum plně automatizované jízdy a parkování. Testovací centrum zahrnuje několik specializovaných tratí a modulů simulujících různé dopravní situace, včetně dálničního, městského i venkovského provozu a scénářů automatizovaného parkování. Přestože přímé synergie s místními aktéry jsou vzhledem k režimu areálu omezené, samotná existence tohoto centra představuje významný rozvojový a imageový potenciál pro celý region.

Klíčovým předpokladem rozvoje autonomní mobility je rovněž kvalitní datová a komunikační infrastruktura. V tomto směru je důležitý projekt 5GCarolinaPlus, jehož realizace byla zahájena v roce 2025 KHK KK a který směřuje k budování soukromé 5G síťe na dálničních koridorech D5 a D6 včetně Karlovarského kraje. Tato infrastruktura má umožnit rychlou výměnu dat mezi vozidly a dopravní infrastrukturou a vytváří tak předpoklad pro rozvoj systémů cooperative, connected and automated mobility.

Rozvoj autonomní mobility podporuje také postupně se vyvíjející národní legislativní rámec. Změny v oblasti automatizace řízení a příprava podmínek pro provoz vozidel vyšších úrovní autonomie otevírají prostor pro testování a pilotní nasazení těchto technologií v praxi. Pro Karlovarský kraj je tato legislativní dynamika klíčová, neboť přímo určuje tempo, v jakém lze uvést do provozu pilotní projekty připravované v regionu (autonomní minibus v Mariánských Lázních, svoz odpadu v Chebu).

Na regionální úrovni je proto autonomní mobilita vnímána jako strategická příležitost s vysokým inovačním potenciálem. Její další rozvoj má být podpořen přípravou krajské strategie rozvoje autonomní mobility, budováním související infrastruktury a propojováním veřejného, výzkumného a podnikatelského sektoru. Tato oblast může v budoucnu představovat nejen nové technologické zaměření regionu, ale také důležitý impulz pro jeho ekonomickou transformaci, internacionalizaci a posílení inovačního profilu. Krajské iniciativy má doplnit chystané Krajské dopravní informační centrum jako nezbytná řídící páteř autonomních technologií.

Vedle autonomní mobility se jako významná příležitost profiluje také oblast bezpilotních a autonomních systémů s širším využitím (např. UAV, logistické systémy, monitoring infrastruktury). Tyto technologie mají významný inovační potenciál a zároveň představují příležitost pro zapojení regionu do evropských hodnotových řetězců v oblasti obranných a duálních technologií.

Rozvoj těchto aktivit vyžaduje budování testovací infrastruktury, posilování kybernetické bezpečnosti a rozvoj komunikačních sítí nové generace.

Firmy v těchto odvětvích se věnují vývoji a výrobě např. v oblastech:

- zamykacích systémů a lakovaných klik (WITTE Nejdek, WITTE Paint Application);
- mechatronických přístupových systémů (WITTE ACCESS TECHNOLOGY);
- trakčních, pomocných a integrovaných měničů pro trolejbusy a elektrobusy (RAIL Electronics CZ);
- kovových vláken a kabelových konfekcí (např. KABKON CHYŠE);
- textilních částí vozidel vč. testování vzorků příze (např. Lantal Parts);
- pryžových směsí (HEXPOL Compounding Lesina);
- kovových dílů pro automobilový průmysl (např. HF-Czechforge);
- dalších elektronických součástek a komponentů – konektory, kontakty, interiérová svítidla atd. (např. ept connector);
- dalších strojních komponentů – ventily, čerpadla, převodovky atd. (např. KAISRLÍK);
- sedadel do osobních automobilů (např. Grammer Jifeng Automotive Seating CZ).

1.4.3 Kulturní a kreativní průmysly a tradiční řemesla

Doména specializace „Kulturní a kreativní průmysly a tradiční řemesla" propojuje dvě vzájemně se doplňující oblasti rozvoje Karlovarského kraje. První představují kulturní a kreativní odvětví (KKO), která se postupně stávají významným zdrojem inovací, pracovních míst s vyšší přidanou hodnotou a ekonomické diverzifikace regionu. Druhou oblast tvoří tradiční průmyslová odvětví, zejména sklářský, keramický a porcelánový průmysl, výroba hudebních nástrojů a potravinářství, které představují významnou součást hospodářské i kulturní identity regionu.

Propojení těchto dvou oblastí vytváří specifický inovační potenciál Karlovarského kraje. Kreativní sektor přináší do tradičních výrobních oborů design, nové formy prezentace, digitální technologie a inovativní marketingové přístupy, které mohou přispět ke zvýšení přidané hodnoty výrobků i k posílení konkurenceschopnosti regionálních firem na globálních trzích.

Tradiční sklářský a keramický průmysl má v Karlovarském kraji více než dvousetletou historii. Region je dlouhodobě považován za centrum výroby porcelánu v České republice – přibližně 85 % domácí produkce užitkového porcelánu pochází právě z Karlovarského kraje. Klíčovými hráči jsou Thun 1794, a. s., G. Benedikt Karlovy Vary, s. r. o. a Moser, a. s. v segmentu skla. Průmyslová výroba skla (obalové a ploché sklo – O-I Czech Republic, AGC Flat Glass, Heinz-Glas Decor) vykazuje výrazně vyšší produktivitu a nadprůměrné mzdy a tvoří ekonomického tahouna celého odvětví. Celkem zde působí několik desítek podniků, které zaměstnávají přibližně 2 800 pracovníků a dosahují ročního obratu přes 6,9 mld. Kč.

Kulturní a kreativní odvětví zároveň představují dynamicky se rozvíjející část regionální ekonomiky. Na základě mapování realizovaného v roce 2024 bylo v Karlovarském kraji identifikováno 1 777 subjektů působících v KKO. Nejpočetnější skupiny tvoří kreativní řemesla, architektura a design, dále kreativní média (film, hudba, literatura, reklama, videohry a digitální obsah) a scénická umění. Naprostou většinu tvoří fyzické osoby podnikající (1 437) a malé podniky (321). Větší firmy v KKO jsou vzácností (14

středních, 3 velké) a jsou zpravidla v zahraničním vlastnictví. Podíl KKO na tvorbě hrubé přidané hodnoty kraje vzrostl v letech 2014–2020 ze 7,53 % na 8,8 %, což potvrzuje jejich rostoucí ekonomický význam.

Rozvoj domény je podporován rovněž novou kulturní a kreativní infrastrukturou vznikající v regionu, například VARY&TE Karlovy Vary, kulturními a kreativními centry Výměník, Ostrov nebo Hrad Loket. Tyto prostory vytvářejí zázemí pro setkávání kreativních profesionálů, rozvoj podnikání i vznik nových projektů na pomezí kultury, designu a digitálních technologií.

Významným faktorem rozvoje domény je také přeshraniční poloha Karlovarského kraje na hranici s Bavorskem a Saskem. Sdílené kulturní a řemeslné tradice i geografická blízkost vytvářejí potenciál pro vznik přeshraničního kreativního ekosystému, který může podporovat výměnu know-how, společné projekty i rozvoj mezinárodní spolupráce.

Detailní analýza stavu KKO, jejich struktury, potřeb a rozvojových opatření je zpracována v samostatném strategickém dokumentu „Strategie rozvoje a podpory kulturních a kreativních odvětví na území Karlovarského kraje na roky 2025–2030“.

Kulturní a kreativní odvětví mají významný potenciál pro rozvoj tzv. *experience economy*, která propojuje kreativní tvorbu, design a nové technologie. V Karlovarském kraji se jedná zejména o využití designu pro inovace produktů v tradičních odvětvích, rozvoj audiovizuální tvorby, herního průmyslu a digitálních simulací.

Tyto aktivity mohou přispět ke zvyšování atraktivity regionu, rozvoji nových podnikatelských modelů a posilování značky Karlovarského kraje jako kreativního a inovativního regionu.

1.4.4 Energetická transformace a nové energetické technologie

Karlovarský kraj prochází postupnou transformací energetiky směrem k nízkoemisním a obnovitelným zdrojům energie. Tento proces je ovlivněn klimatickými závazky ČR a EU zaměřenými na snižování emisí CO_2, ale také rostoucí potřebou posilování energetické bezpečnosti a stability energetických dodávek. Geopolitické události posledních let ukázaly význam diverzifikace energetických zdrojů a snižování závislosti na dovozu fosilních paliv.

Cílem energetické transformace je zvýšit energetickou soběstačnost, snížit závislosti na uhlí, zlepšit kvalitu ovzduší a vytvořit nové pracovní příležitosti v oblasti obnovitelných zdrojů a energetických služeb.

Transformace energetiky vyžaduje modernizaci existující energetické infrastruktury, rozvoj nových zdrojů energie a snižování energetické náročnosti v průmyslu, veřejném sektoru i domácnostech. Strukturální změny v souvislosti s energetickou transformací v Karlovarském kraji se dotýkají cen energií pro výrobce i spotřebitele (domácnosti, firmy), cen dopravy, a nároků na revitalizace a rekultivace území. Tyto změny zároveň vytvářejí nové možnosti využití stávajících průmyslových areálů vybavených technickou infrastrukturou pro nové činnosti, nové podnikatelské příležitosti (např. nové způsoby výroby energie) či nové průmyslové aktivity. Otevírá se příležitost pro vznik nových technologií, modernizaci odvětví energetiky a dalších souvisejících

odvětví, rozvoj robotizace, digitalizace, výzkumných a vývojových aktivit nejen ve firmách, ale také ve veřejných výzkumných organizacích (např. materiálový výzkum, výzkum v oblasti odpadů apod.). V dopravě transformace představuje odklon od fosilních paliv směrem k udržitelným zdrojům, a to zejména rozvoj v oblasti elektromobility, vodíku a biopaliv.

Energetická transformace se výrazně promítá také do trhu práce, protože si žádá nové odborné profese, rozvoj specializovaných dovedností a celkové posilování kompetencí pracovní síly napříč všemi úrovněmi. Přechod na nízkouhlíkovou energetiku může přilákat do regionu nové odborníky a zvrátit trend odlivu mladých lidí z regionu. Součástí energetické transformace musí být také podpora obyvatel ohrožených energetickou chudobou. Nedílným prvkem je i osvěta, jak mezi dospělými, tak mezi dětmi ve školách, zaměřená na obnovitelné zdroje energie a odpovědné nakládání s energií.

Jedním z hlavních směrů transformace je rozvoj obnovitelných zdrojů energie (OZE). Karlovarský kraj má potenciál pro využití větrné energie, fotovoltaiky, a to zejména na brownfieldech, bývalých uhelných areálech a veřejných budovách.

Nabízí se také možnost využití biomasy a bioplynu, a pokročilé energetické využití biologických odpadů a kalové sušiny. Všechny tyto zdroje mohou postupně nahradit fosilní paliva v teplárenství i v menších decentralizovaných systémech.

Významnou roli v budoucí energetice regionu mohou hrát také vodíkové technologie. Karlovarský kraj se zapojil do národní vodíkové strategie a ve spolupráci se sousedními regiony je plánováno využití vodíku v dopravě, průmyslu i energetice. Vodíková strategie Karlovarského kraje bude klíčovým dokumentem pro rozvoj rozšíření vodíkových technologií. Do budoucna se počítá s výrobou zeleného vodíku z obnovitelných zdrojů a s jeho využitím jako nízkoemisního paliva nebo prostředku pro akumulaci energie.

Důležitou součástí energetické transformace je také rozvoj principů cirkulární ekonomiky a efektivního využívání zdrojů. V praxi to zahrnuje energetické využívání biologických odpadů, recyklaci stavebních materiálů při revitalizaci brownfieldů nebo využití odpadního tepla z průmyslových provozů pro zásobování měst teplem. Tyto přístupy mohou přispět k efektivnějšímu využívání surovin a ke snižování environmentálních dopadů energetiky.

Významnou součástí energetické transformace Karlovarského kraje je rozvoj principů cirkulární ekonomiky, která přispívá ke snižování materiálové a energetické náročnosti hospodářství a současně vytváří prostor pro vznik nových podnikatelských příležitostí založených na efektivním využívání zdrojů. Cirkulární ekonomika je v tomto kontextu chápána jako nástroj podporující transformaci regionu směrem k vyšší konkurenceschopnosti, energetické soběstačnosti a odolnosti.

Příležitostí pro Karlovarský kraj je zejména využívání biologicky rozložitelných odpadů a vedlejších produktů pro výrobu energie a tepla, využití odpadního tepla z průmyslových provozů, recyklace stavebních materiálů a podpora technologií umožňujících návrat materiálů zpět do výrobních procesů. Současně se otevírá prostor

pro rozvoj průmyslové symbiózy, kdy se odpadní materiálové nebo energetické toky jednoho subjektu stávají zdrojem pro další podniky nebo veřejnou infrastrukturu.

Podpora cirkulární ekonomiky je úzce spojena s digitalizací, energetickým managementem a využíváním dat pro řízení spotřeby energií a materiálů. Významnou roli bude hrát rovněž rozvoj inovací v oblasti druhotných surovin, nových materiálů, bateriových a akumulačních systémů, environmentálních technologií a řešení podporujících dekarbonizaci průmyslu i veřejného sektoru.

Součástí budování energetické soběstačnosti v kraji je také rozvoj pokročilých chemických technologií. Významnou roli v této oblasti hrají například projekty zaměřené na výrobu bioplynu a jeho následné chemické zhodnocení, které umožňuje využít tuto surovinu v moderních průmyslových procesech a posílit tak lokální energetické zdroje. V regionu působí také významné průmyslové podniky, například společnost Synthomer a.s., které mohou přispět k rozvoji moderních chemických a energetických technologií.

S postupným útlumem uhelných zdrojů v kraji lze očekávat výraznou změnu energetického mixu a celkové bilance.[1] Do roku 2030 se předpokládá postupné ukončení těžby uhlí a s tím související transformace energetických zdrojů využívajících toto fosilní palivo. Tato zásadní změna představuje pro region zásadní výzvu, protože Karlovarský kraj se může po odstavení fosilních zdrojů dostat z energetického přebytku do deficitu. Významnou výzvou bude zejména zajištění nových zdrojů energie a tepla pro systémy dálkového zásobování teplem v kraji.

V kraji působí několik významných energetických firem, které se zabývají výrobou elektrické energie, tepla i provozem obnovitelných zdrojů. Klíčovým hráčem je Sokolovská uhelná, právní nástupce, a.s., která patří mezi největší nezávislé výrobce elektřiny a tepla v České republice. Společnost provozuje Elektrárnu Tisová a další energetická zařízení v rámci skupiny SUAS GROUP. Kromě ní v kraji fungují menší provozovatelé tepláren a lokálních zdrojů, například městské teplárny a provozovatelé bioplynových stanic, které přispívají k výrobě energie z obnovitelných zdrojů. Mezi příklady projektů patří Energy Hub společnosti SUAS Clean Energy zaměřený na energetickou bezpečnost a dekarbonizaci prostřednictvím integrace, řízení a akumulace elektřiny z různých zdrojů, dále rozvoj obnovitelných zdrojů energie, jako jsou fotovoltaické a větrné elektrárny.

Rozvoj nových energetických technologií bude vyžadovat také modernizaci a posílení energetických sítí. Transformace energetiky proto zahrnuje rekonstrukci a optimalizaci stávajících rozvodných sítí a zároveň se počítá s podporou decentralizovaných systémů tam, kde přinášejí vyšší efektivitu, flexibilitu a menší závislost na centrálních zdrojích. Regionálním distributorem elektřiny je společnost ČEZ Distribuce, a.s., zatímco distribuci zemního plynu zajišťuje společnost GasNet, s.r.o.

Neoddělitelnou součástí celého procesu jsou energetické úspory. Velká část emisí vzniká v důsledku neefektivních budov a zastaralých zdrojů vytápění. Modernizace objektů, jejich zateplování a zavádění chytrých systémů řízení spotřeby proto představují klíčové kroky k dosažení čistší, úspornější a dlouhodobě udržitelné energetiky v kraji.

Energetická transformace kraje je detailně rozpracována v Územní energetické koncepci Karlovarského kraje (2017–2042) a jejím akčním plánu. Tyto dokumenty stanovují konkrétní kroky ke snižování energetické náročnosti, modernizaci energetické infrastruktury a rozvoji nízkoemisních zdrojů energie v regionu.

Významným nástrojem podpory transformace energetiky v kraji je Operační program Spravedlivá transformace (2021-2027), který je zaměřen na podporu regionů zasažených útlumem uhlí a přechodem na nízkouhlíkovou ekonomiku. Program podporuje rozvoj nových ekonomických aktivit, technologických inovací, tvorbu pracovních míst i revitalizaci území dotčených těžbou uhlí.

Důležitou součástí transformace je také rozvoj energetického managementu v obcích. KIC KK proto realizuje aktivity zaměřené na podporu energetického managementu v menších obcích prostřednictvím sdílených energetických manažerů Tyto aktivity podporují efektivnější hospodaření s energií, rozvoj komunitní energetiky, využívání obnovitelných zdrojů a snižování emisí skleníkových plynů.

Energetická transformace se zároveň výrazně promítá do trhu práce. Přechod na nízkouhlíkovou energetiku vytváří poptávku po nových odborných profesích, rozvoji specializovaných dovedností a posilování kompetencí pracovní síly. Rozvoj moderní energetiky může přispět k přilákání nových odborníků do regionu a podpořit stabilizaci mladých lidí v Karlovarském kraji.

V rámci energetické transformace se otevírají nové příležitosti v oblasti komunitní energetiky, využívání geotermálních zdrojů a integrace decentralizovaných energetických systémů. Významnou roli hraje také rozvoj cirkulární ekonomiky a efektivní využívání zdrojů.

Transformace brownfieldů a bývalých průmyslových areálů představuje důležitý nástroj pro rozvoj nových energetických a průmyslových aktivit s vyšší přidanou hodnotou.

1.4.5 Lázeňství

Lázeňství představuje klíčovou a vysoce specifickou doménu ekonomiky Karlovarského kraje, která nemá v rámci České republiky obdoby. Region se vyznačuje mimořádnou koncentrací přírodních léčivých zdrojů, zejména minerálních pramenů, a historicky formovanou lázeňskou infrastrukturou. Nachází se zde téměř 60 % všech poskytovatelů lázeňské léčebně rehabilitační péče (LLRP)[9], 38 % lůžkových kapacit[10] a 40 % personálu[11].

Krajské lázeňství je založeno především na poskytování LLRP, která je integrální součástí systému následné a dlouhodobé péče. Zároveň se však odvětví postupně transformuje směrem k širšímu uplatnění v oblasti prevence a podpory zdravého životního stylu.

[9] Ministerstvo zdravotnictví ČR (2025): Seznam poskytovatelů lázeňské léčebné rehabilitační péče v ČR (*https://tourdata.cz/data/lazenska-pece/*, *https://mzd.gov.cz/seznam-poskytovatelu-lazenske-lecebne-rehabilitacni-pece-v-ceske-republice/*).
[10] Tourdata (2025): Lázeňská péče (https://tourdata.cz/data/lazenska-pece/).
[11] ÚZIS ČR (2022): *Lázeňská péče 2022 (https://www.uzis.cz/res/f/008446/lazne2022.pdf).*

Ekonomický význam lázeňství je v regionu zásadní. Vysoký podíl zahraniční klientely (v roce 2024 přibližně 73 %[12] dospělých pacientů) činí z Karlovarského kraje dominantní destinaci lázeňského turismu v ČR, přičemž podíl kraje na zahraniční lázeňské klientele dosahuje dlouhodobě více než 90 % (v roce 2024 96,8 %)[13]. Lázeňství zároveň významně ovlivňuje strukturu cestovního ruchu, zejména z hlediska nadprůměrné délky pobytu a vyšší ekonomické výtěžnosti na návštěvníka. Lázeňský cestovní ruch je nejen ekonomicky velmi efektivní, ale pro Karlovarský kraj zároveň představuje významný zdroj příjmů. Karlovarský kraj se snaží cestovní ruch nadále posilovat skrze destinační agenturu *Živý kraj*.

Přestože jsou lázeňství a cestovní ruch v regionu úzce provázány, je nutné tyto oblasti koncepčně rozlišovat. Lázeňství je primárně zdravotnickou a léčebnou službou s vysokou přidanou hodnotou, zatímco cestovní ruch představuje podpůrný ekonomický rámec.

Zásadním předpokladem dalšího rozvoje domény je systematická podpora výzkumu, vývoje a inovací. ILaB, jako jediná veřejná výzkumná instituce v Karlovarském kraji, představuje klíčovou infrastrukturu pro transformaci lázeňství směrem k evidence-based přístupu. Jeho role spočívá v objektivizaci účinků lázeňské léčby, standardizaci terapeutických postupů a integraci lázeňství do moderních zdravotnických systémů. Realizace projektu Centrum lázeňského výzkumu v rámci Operačního programu Spravedlivá transformace představuje zásadní krok k vytvoření výzkumné infrastruktury evropského významu. Projekt přispívá k rozvoji interdisciplinárního výzkumu v oblasti medicíny, environmentálních věd a socioekonomických aspektů lázeňství a zároveň vytváří vysoce kvalifikovaná pracovní místa v regionu. Vedle výzkumu hraje důležitou roli také vzdělávání a přenos znalostí. ILaB se podílí na vzdělávání zdravotnického personálu, rozvoji studijních programů a popularizaci balneologie. Současně dochází k prohlubování spolupráce s univerzitami, výzkumnými institucemi a zahraničními partnery, což posiluje mezinárodní postavení regionu.

Další rozvoj ILaB a navazujících výzkumných a inovačních aktivit představuje zásadní prioritu kraje, a to jak z hlediska udržitelnosti lázeňství, tak z hlediska celkové transformace regionální ekonomiky směrem k vyšší přidané hodnotě.

Vzdělávání a rozvoj lidských zdrojů jsou dalším klíčovým pilířem domény. Nedostatek kvalifikovaného zdravotnického i odborného personálu představuje významné omezení dalšího rozvoje. Strategickým cílem je proto rozvoj specializovaných vzdělávacích programů, posílení spolupráce s univerzitami a integrace výuky s výzkumnou a klinickou praxí.

Do budoucna bude doména lázeňství ovlivněna zejména globálními megatrendy, mezi které patří:

- stárnutí populace,
- nárůst civilizačních onemocnění,

[12] Tourdata (2025): Lázeňská péče (https://tourdata.cz/data/lazenska-pece/https://mzd.gov.cz/seznam-poskytovatelu-lazenske-lecebne-rehabilitacni-pece-v-ceske-republice/).
[13] Tourdata (2026): Lázeňský cestovní ruch 2015 – 2025 (https://tourdata.cz/data/lazensky-cestovni-ruch-2012-2024/).

- tlak na udržitelnost zdravotních systémů,
- rostoucí důraz na prevenci a kvalitu života.

Tyto trendy představují pro Karlovarský kraj významnou příležitost. Lázeňství se může stát klíčovým nástrojem nejen ekonomické transformace regionu, ale také inovativní součástí zdravotních systémů založených na prevenci, dlouhodobé péči a mezioborové spolupráci.

Strategickým cílem Karlovarského kraje je tak rozvíjet lázeňství jako vysoce inovativní a mezinárodně konkurenceschopný obor založený na výzkumu, důkazech a silné výzkumné infrastruktuře.

Specializaci nelze na základě dostupných statistických údajů přesně vymezit, jelikož lázeňství, balneologie ani cestovní ruch nemají vlastní kód v klasifikaci CZ-NACE. Z hlediska existence Institutu lázeňství a balneologie je pro doménu významný CZ-NACE 72 Výzkum a vývoj. Podstatné části této specializace jsou také zachyceny v sekcích CZ-NACE I (ubytování, stravování a pohostinství) a Q (zdravotní a sociální péče).

1.5 Postavení kraje v kontextu sousedních regionů

Synergie se sousedními kraji v rámci ČR je možné nacházet primárně u krajských domén specializace Energetická transformace a nové energetické technologie, částečně pak v doménách strojírenství, elektrotechnika a mechatronika, automobilový průmysl a autonomní mobilita a kulturní a kreativní průmysly a tradiční řemesla. V horizontálních prioritách pak v oblasti digitalizace a AI. Největší konkurenční výhodu Karlovarského kraje lze spatřovat v doméně lázeňství. Pouze okrajově se této doméně může věnovat Plzeňský kraj v rámci domény Biomedicína a technika ve zdravotnictví.

Domény a priority		**Ústecký kraj**	**Plzeňský kraj**
Krajská doména specializace	strojírenství, elektrotechnika a mechatronika	++	+
	automobilový průmysl a autonomní mobilita	++	
	kulturní a kreativní průmysly a tradiční řemesla	+	
	energetická transformace a nové energetické technologie	++	++
	lázeňství		+
Horizontální priority	Digitalizace a AI	++	
	Marketing		
	Lidé, dovednosti a Talent Attraction & Retention Management		
	Internacionalizace a strategické technologické trendy		

Pozn.: + = okrajové zaměření, ++ = plnohodnotné zaměření

2 Návrhová část

V návaznosti na charakter identifikovaných problémů, jejich příčin a důsledků v analytické části RIS3 strategie je nezbytné, aby navrhované intervence působily provázaně a vzájemně se doplňovaly. Pouze synergické působení jednotlivých opatření může přispět k postupnému zlepšování stavu regionální ekonomiky.

Karlovarský kraj zároveň vychází z ekonomicky i finančně náročných podmínek, proto nelze očekávat rychlá řešení prostřednictvím jednorázových zásahů. Každý dosažený posun však může představovat významnou relativní změnu, která nastartuje další pozitivní vývoj a podpoří vznik nových iniciativ.

Analytická část RIS3 strategie ukazuje, že rozvoj kraje brzdí vzájemně provázaný řetězec faktorů (např. nepříznivé výchozí podmínky → nižší atraktivita regionu → nízká míra investic → omezený rozvoj inovačního prostředí). Dokument se proto zaměřuje na identifikaci konkrétních bodů, ve kterých lze tento cyklus narušit, a na soustředění podpory do oblastí s nejvyšším potenciálem změny.

Tyto strukturální bariéry se dlouhodobě promítají do nižší výkonnosti regionu v oblasti.

Z problémové analýzy vyplynulo šest hlavních problémů inovačního prostředí v kraji:

1) **Absence inovačních tahounů** – silných a inovačně orientovaných firem a dalších organizací stimulujících místní firmy k inovačním aktivitám a vytváření atraktivních pracovních příležitostí pro vysoce kvalifikované a talentované lidi.
2) **Nízká atraktivita kraje** pro zahraniční investory, mladé, talentované a kvalifikované lidi.
3) **Nedostatečné investice místních firem do znalostí, inovací a vysoce kvalitních lidských zdrojů**.
4) **Nízká pozice místních firem v globálních hodnotových řetězcích** a z toho plynoucí technologicky nenáročná produkce s nízkou přidanou hodnotou, vysoká závislost firem na zahraničních odběratelích a nedostatek odborných i měkkých kompetencí pro inovační aktivity.
5) **Nedostatečné ambice a motivace místních firem (podnikatelů) a veřejné správy k inovačním aktivitám.**
6) **Nedostatek vysokoškolsky vzdělaných odborníků** s adekvátní praxí a kvalitně připravených absolventů středních škol, zejména v technických oborech, kteří by byli schopni podporovat inovační aktivity firem.

Tyto problémy tvoří východisko pro formulaci strategických cílů, specifických cílů a typových aktivit.

Realizace níže navržených intervencí by měla vést k postupné transformaci firem v Karlovarském kraji směrem k nezávislejším producentům finálních výrobků a k více autonomním dodavatelům, kteří budou ve větší míře realizovat technologicky a znalostně náročné aktivity. Tyto firmy budou schopny samostatně získávat informace o koncových zákaznících a vstupovat na náročnější trhy a zvyšovat přidanou hodnotu své produkce. Současně budou svými aktivitami stimulovat rozvoj vzdělanost, kvality a podnikavosti lidí na místním trhu práce a přispívat k posilování endogennímu

potenciálu Karlovarského kraje. Tím se bude postupně zvyšovat také vnější atraktivita kraje a poroste pravděpodobnost příchodu kvalitativně náročnějších funkcí (zahraničních) firem, které budou v kraji vytvářet více kvalifikovaných pracovních míst s vyšší přidanou hodnotou a odpovídajícími mzdami.

2.1 Vize

Karlovarský kraj – kraj vstřícný inovacím, podnikavosti a mezinárodní spolupráci, který kreativně rozvíjí místní lidský potenciál, znalosti a hospodářské tradice.

2.2 Strategické cíle, specifické cíle a typové aktivity

Na základě identifikovaných problémů inovačního prostředí Karlovarského kraje a jejich příčin byly stanoveny strategické cíle, které mají přispět ke zvýšení inovační výkonnosti regionu, posílení kvality lidských zdrojů, modernizaci veřejného sektoru a zvýšení atraktivity Karlovarského kraje jako místa pro život, práci, podnikání a inovace. Tyto strategické cíle jsou dále rozpracovány do specifických cílů a typových aktivit.

2.2.1 Strategický cíl: Podpořit podnikání, vznik start-upů, rozvoj VaVaI aktivit a zavádění nových produktivních inovací

Cílem je zvýšit investice místních firem do výzkumu, vývoje a inovací, posílit jejich schopnost zavádět nové technologie, produkty, procesy a služby a podpořit vznik i rozvoj firem orientovaných na vyšší přidanou hodnotu. Součástí tohoto cíle je také systematická podpora vzniku inovativních start-upů a rozvoj start-upového ekosystému v regionu, který umožní vznik nových podnikatelských projektů s potenciálem rychlého růstu, internacionalizace a přenosu nových technologií do praxe. Důležitým prvkem je rovněž podpora digitální transformace podniků, rozvoj inovační kultury a zvyšování povědomí o významu inovací pro konkurenceschopnost firem i regionu.

Cílové skupiny

- vznikající firmy a start-upy
- inovační firmy
- osoby samostatně výdělečně činné
- studenti

Specifický cíl: Podpořit vznik nových firem a rozvoj start-upového prostředí

Cílem je rozvíjet prostředí podporující vznik nových podnikatelských záměrů, zejména inovativních start-upů, usnadnit začínajícím podnikatelům vstup na trh a poskytnout jim potřebnou odbornou, finanční a infrastrukturní podporu.

Součástí je také budování regionálního start-upového ekosystému, který propojuje začínající podnikatele s mentory, investory, výzkumnými organizacemi a dalšími partnery a umožňuje rychlé ověření podnikatelských nápadů a jejich následný růst.

<u>Typové aktivity:</u>

- rozvoj preinkubačního prostředí zaměřeného na vznik podnikatelských nápadů a jejich rozpracování do životaschopných projektů
- inkubační a akcelerační programy pro start-upy

- startovací vouchery pro začínající podnikatele a start-upy
- poradenské služby (právní, finanční, marketingové, technologické)
- mentoring a koučink pro začínající podnikatele
- regionální fond pro začínající podnikatele (seed fond)
- podpora vzniku inovativních start-upů a spin-off projektů
- organizace start-upových soutěží, hackathonů
- networking a propojování start-upů s investory, firmami a výzkumnými organizacemi
- podpora internacionalizace start-upů a jejich zapojení do mezinárodních inovačních sítí

Specifický cíl: Stabilizovat a rozvíjet inovační firmy
Cílem je posílit inovační výkonnost firem, rozvíjet jejich vazby na znalostní organizace, podporovat technologické i netechnologické inovace a vytvářet podmínky pro růst firem s vyšší přidanou hodnotou

Typové aktivity:

- voucherová podpora (inovační, kreativní, asistenční),
- technologický skauting,
- inovační asistenti,
- podpora vzniku pracovních míst v oblasti VaVaI,
- mapování inovačního prostředí a potřeb firem,
- podpora inovačních infrastruktur,
- inovační platformy,
- podpora přeshraniční a mezinárodní spolupráce místních firem,
- podpora VaVaI aktivit v oblasti moderní energetiky,
- podpora a posílení propojení firem v různých odvětvích,
- partnerství pro transfer technologií.

Specifický cíl: Podpořit digitální transformaci MSP včetně využívání AI
Cílem je podpořit malé a střední podniky v zavádění digitálních technologií, automatizace a řešení založených na umělé inteligenci, které zvyšují produktivitu, konkurenceschopnost a schopnost firem reagovat na technologické změny. Součástí je také zprostředkování přístupu k odborným znalostem, technologické infrastruktuře, digitálním inovačním hubům a programům podpory digitalizace.

Typové aktivity:

- poradenství v oblasti dotací na digitální transformaci,
- rozvoj spolupráce firem s digitálními a inovačními huby,
- podpora zavádění umělé inteligence, automatizace a pokročilé analytiky ve firmách,
- testování a demonstrace nových digitálních technologií a AI řešení,
- konference, workshopy a vzdělávací akce zaměřené na digitalizaci, AI a průmysl 4.0,
- sdílení příkladů dobré praxe digitální transformace firem.

2.2.2 Strategický cíl: Podpořit zavádění chytrých řešení a inovací ve veřejném sektoru

Cílem je podpořit využívání moderních technologií, digitalizace a chytrých řešení v městech, obcích a veřejných institucích Karlovarského kraje. Zavádění inovativních přístupů ve veřejné správě přispívá ke zvyšování kvality života obyvatel, efektivnějšímu fungování veřejných služeb a udržitelnému rozvoji regionu.

Veřejný sektor může současně sehrávat významnou roli jako uživatel a zadavatel inovativních řešení, čímž podporuje vznik a testování nových technologií a služeb ve spolupráci s firmami a výzkumnými organizacemi. Důležitou součástí rozvoje chytrých řešení je také využívání otevřených dat, digitálních platforem a pilotních projektů, které umožňují vznik nových služeb a sdílení příkladů dobré praxe mezi jednotlivými municipalitami.

Rozvoj chytrých řešení může být zároveň podporován regionální inovační infrastrukturou, která vytváří prostor pro spolupráci veřejné správy, podnikatelského sektoru, výzkumných organizací a dalších partnerů a umožňuje testování nových technologických řešení v praxi.

Veřejný sektor bude aktivně využívat nástroje podpory inovací, zejména prostřednictvím zadávání veřejných zakázek zaměřených na inovativní řešení. Tímto způsobem může veřejná správa stimulovat vznik nových řešení a zároveň přispět k jejich ověření v reálném prostředí.

Cílové skupiny

- města a obce
- obyvatelé Karlovarského kraje
- Karlovarský kraj

Specifický cíl: Zvýšit zájem veřejnosti o chytrá řešení

Cílem je zvýšit informovanost veřejnosti, samospráv a dalších regionálních aktérů o přínosech chytrých řešení a podpořit jejich aktivní zapojení do rozvoje inovativních přístupů ve veřejném sektoru.

Typové aktivity:

- mapování potřeb obcí a měst a identifikace vhodných chytrých řešení,
- osvětové kampaně zaměřené na veřejnost a místní samosprávy,
- semináře, workshopy a konference zaměřené na chytrá řešení a digitalizaci veřejné správy,
- sdílení příkladů dobré praxe z jiných regionů.

Specifický cíl: Zavádět chytrá řešení do měst a obcí

Cílem je podpořit přípravu a realizaci konkrétních projektů chytrých řešení v municipalitách Karlovarského kraje a poskytnout samosprávám odbornou podporu při jejich implementaci.

Typové aktivity:

- rozvoj infrastruktury pro digitální služby a chytrá řešení,
- rozvoj 5G sítí a příprava obcí na jejich využití,

- asistenční vouchery na přípravu projektových záměrů,
- realizace pilotních projektů chytrých řešení,
- Smart point Karlovarského kraje jako centrum sdílení know-how a podpory municipalit,
- rozvoj a využívání otevřených datových platforem Karlovarského kraje,
- zpřístupňování dat veřejné správy prostřednictvím datového portálu kraje,
- podpora využívání dat pro analýzy, plánování a vznik nových služeb.

Specifický cíl: Vytvářet předpoklady pro chytrý úřad
Cílem je zvyšovat kompetence zaměstnanců veřejné správy v oblasti digitalizace, datové práce a využívání moderních technologií včetně nástrojů umělé inteligence, které mohou přispět ke zefektivnění fungování veřejné správy a poskytovaných služeb.

Typové aktivity:

- vzdělávací programy pro zaměstnance veřejné správy,
- sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe mezi jednotlivými úřady,
- hodnocení efektivity a přínosnosti implementovaných řešení,
- rozvoj digitálních kompetencí pracovníků veřejné správy,
- vzdělávací programy pro veřejnou správu v oblasti digitalizace, práce s daty a AI,
- využívání nástrojů umělé inteligence pro analýzu dat a podporu rozhodování,
- sdílení příkladů dobré praxe digitalizace a využití AI ve veřejné správě.

2.2.3 Strategický cíl: Personálně a znalostně zajistit inovační systém a investovat do lidských zdrojů

Cílem je rozšířit a zkvalitnit nabídku kvalifikované pracovní síly pro potřeby inovačního systému Karlovarského kraje, posílit spolupráci mezi školami a firmami a motivovat mladé lidi ke studiu perspektivních oborů. Součástí tohoto cíle je také rozvoj podnikavosti a aktivního zapojení mladých lidí do života regionu prostřednictvím podpory jejich vlastních iniciativ a projektů, které posilují jejich dovednosti, samostatnost a vztah k regionu.

Zároveň je kladen důraz na systematickou práci s talenty a podporu jejich příchodu, rozvoje a udržení v regionu (Talent Attraction Management). Podpora aktivit již od základních a středních škol umožňuje včasné objevování talentů a jejich dlouhodobé rozvíjení. Aktivity se dále zaměřují na motivaci studentů a absolventů ke studiu a práci v Karlovarském kraji, na přilákání kvalifikovaných pracovníků z jiných regionů i ze zahraničí a na vytváření atraktivních podmínek pro jejich dlouhodobé uplatnění v regionu.

Cílové skupiny:

- inovační firmy,
- vznikající firmy,
- zaměstnanci ve VaVaI,
- VŠ, VOŠ, SŠ, SOU a jejich studenti a absolventi,
- VaVaI organizace,
- základní školy a další vzdělávací organizace,
- mateřské školy,

- veřejné, zájmové, neziskové a další organizace,
- kariérní poradci a mentoři,
- rodiče dětí a žáků ZŠ a SŠ,
- města a obce.

Specifický cíl: Vytvářet a rozvíjet kvalitní personální kapacity a investovat do lidských zdrojů

Cílem je podpořit systematickou práci s talenty, studenty, absolventy i zaměstnanci a vytvořit nástroje, které posílí vazbu mezi vzděláváním a potřebami regionální ekonomiky.

Typové aktivity:

- Fond na podporu intenzivního vzdělání společnosti Karlovarského kraje,
- program dlouhodobé spolupráce místních firem se studenty a čerstvými absolventy SŠ, VOŠ a VŠ,
- exkurze,
- portál spolupráce,
- stabilizační stipendia pro studenty VŠ,
- pedagogické exkurze,
- podpora rozvoje veřejného vysokého školství na území kraje,
- řemeslný inkubátor,
- pakt zaměstnanosti,
- outplacement.

Specifický cíl: Motivovat studenty a žáky ke studiu technických a přírodovědných oborů a k rozvoji kreativity

Cílem je zvýšit zájem dětí a mladých lidí o technické, přírodovědné a kreativní obory, rozvíjet jejich talent a podnikavost a lépe je připravit na budoucí uplatnění v regionu.

Typové aktivity:

- kariérní poradenství,
- VR ProfiLab,
- technické vybavení ZŠ a SŠ,
- soutěže, festivaly a eventy rozvíjející zájem o podnikání, inovace, kreativitu, vědu a techniku,
- technické, přírodovědné a kreativní kroužky,
- osvětové kampaně,
- prospěchová stipendia.

Specifický cíl: Podporovat práci s talenty a nadanými dětmi

Cílem je systematicky rozvíjet talentový potenciál regionu a vytvářet podmínky pro příchod a udržení kvalifikovaných pracovníků v Karlovarském kraji. Součástí je podpora práce s nadanými dětmi a studenty, motivace absolventů ke kariéře v regionu a realizace aktivit zaměřených na přilákání talentů z jiných regionů i ze zahraničí.

Typové aktivity:

- workshopy a exkurze pro nadané děti,
- přednášky pro rodiče s nadanými dětmi,
- programy Talent Attraction Management zaměřené na příchod a udržení talentů v regionu,
- aktivity podporující návrat absolventů vysokých škol do Karlovarského kraje,
- networking talentovaných studentů, absolventů a regionálních firem,
- prezentace kariérních a podnikatelských příležitostí v regionu,
- spolupráce s vysokými školami mimo region při vyhledávání talentů.

2.2.4 Strategický cíl: Budovat dlouhodobě silnou a kredibilní pozici Karlovarského kraje jako atraktivního místa pro práci, podnikání a život

Cílem je dlouhodobě posilovat vnímání Karlovarského kraje jako regionu, který nabízí kvalitní podmínky pro práci, podnikání a život. Aktivity se zaměřují nejen na stávající obyvatele regionu, ale také na potenciální nové rezidenty, zejména rodáky a absolventy, kteří region v minulosti opustili.

Důležitou součástí je zvyšování viditelnosti inovačního ekosystému Karlovarského kraje, posilování regionální identity a systematická komunikace příležitostí, které region nabízí. Aktivity v oblasti komunikace a budování image regionu jsou zároveň úzce provázány s opatřeními zaměřenými na rozvoj lidských zdrojů a práci s talenty (Talent Attraction Management), jejichž cílem je přilákat a udržet kvalifikované lidi v Karlovarském kraji.

Cílové skupiny:

- obyvatelé Karlovarského kraje
- mladí lidé, studenti a absolventi škol
- rodáci a absolventi pocházející z Karlovarského kraje, kteří region opustili
- podnikatelé a firmy působící v Karlovarském kraji
- začínající podnikatelé a start-upy
- výzkumné a vzdělávací instituce
- veřejná správa (kraj, města a obce a jimi zřízené nebo založené organizace,
- neziskové organizace)
- potenciální investoři a partneři mimo region
- média a odborná veřejnost

Specifický cíl: Implementovat Marketingovou strategii inovačního ekosystému Karlovarského kraje

Cílem je zajistit systematickou a koordinovanou komunikaci inovačního ekosystému Karlovarského kraje v souladu s Marketingovou strategií inovačního ekosystému. Aktivity se zaměřují na dlouhodobou a konzistentní prezentaci aktivit, projektů a příležitostí, které region nabízí v oblasti inovací, podnikání a výzkumu.

Typové aktivity:

- příprava a realizace ročních komunikačních plánů,
- koordinace komunikačních aktivit aktérů inovačního ekosystému,

- tvorba komunikačních nástrojů a materiálů (prezentace, infografiky, datové podklady),
- správa sdílené image banky a databáze komunikačních podkladů,
- tvorba multimediálního obsahu (video, online obsah, sociální sítě),
- pravidelné shrnutí aktivit a úspěchů inovačního ekosystému Karlovarského kraje.

Specifický cíl: Posilovat viditelnost inovačního ekosystému a pozitivní image regionu

Cílem je zvyšovat povědomí o inovacích, podnikavosti a výzkumných aktivitách v Karlovarském kraji a zlepšovat jejich vnímání u klíčových cílových skupin uvnitř i vně regionu. Důležitou součástí je prezentace konkrétních příkladů úspěšných projektů, firem a osobností, které přispívají k rozvoji regionu.

Typové aktivity:

- vyhledávání a sdílení příkladů dobré praxe a úspěšných projektů z regionu,
- systematická prezentace inovátorů, podnikatelů a organizací z Karlovarského kraje,
- spolupráce s regionálními a národními médii na popularizaci inovací a podnikavosti,
- prezentace inovačního ekosystému Karlovarského kraje na odborných akcích a konferencích,
- příprava komunikačních podkladů pro partnery, investory a veřejnost.

Specifický cíl: Propojovat aktéry inovačního ekosystému a podporovat vznik spolupráce

Cílem je posilovat spolupráci mezi firmami, vzdělávacími institucemi, výzkumnými organizacemi a veřejnou správou a vytvářet prostředí, které podporuje vznik nových partnerství a společných projektů. Propojování aktérů přispívá k rozvoji inovačního ekosystému a ke vzniku nových podnikatelských a výzkumných příležitostí.

Typové aktivity:

- organizace networkingových setkání aktérů inovačního ekosystému,
- tematická setkání zaměřená na konkrétní příležitosti a výzvy regionu,
- rozvoj platforem pro spolupráci mezi firmami, školami, výzkumnými organizacemi, neziskovými organizacemi, veřejnou správou a/nebo jí zřízenými nebo založenými organizacemi,
- podpora vzniku partnerství mezi aktéry inovačního ekosystému,
- sdílení zkušeností a příkladů dobré praxe mezi jednotlivými aktéry.

Specifický cíl: Podporovat návrat a příchod talentů do regionu

Cílem je motivovat rodáky, absolventy a kvalifikované pracovníky k udržení vazby na Karlovarský kraj a vytvářet podmínky pro jejich návrat nebo příchod do regionu. Aktivity se zaměřují zejména na komunikaci příležitostí v regionu, podporu networkingových vazeb a prezentaci pozitivních změn a příkladů úspěšných návratů.

Typové aktivity:

- systematická komunikace směrem k rodákům a absolventům pocházejícím z Karlovarského kraje,
- rozvoj alumni sítí a kontaktů s absolventy škol,
- prezentace pracovních a podnikatelských příležitostí v regionu,
- mediální prezentace příběhů úspěšných rodáků a navrátilců,
- propojování zájemců o návrat do regionu s firmami a institucemi působícími v Karlovarském kraji.

Specifický cíl: Podporovat rozvoj strategických technologických oblastí s vysokou přidanou hodnotou

Cílem je systematicky rozvíjet vybrané technologické oblasti s vysokým inovačním potenciálem a přidanou hodnotou, které odpovídají globálním trendům a současně reflektují specifika Karlovarského kraje.

Typové aktivity:

- podpora projektů v oblasti pokročilých materiálů, autonomních systémů a digitalizace,
- rozvoj testovacích a demonstračních infrastruktur,
- zapojení firem do mezinárodních výzkumných a inovačních projektů,
- podpora transferu technologií mezi výzkumnými organizacemi a aplikační sférou,
- rozvoj spolupráce v oblasti duálních technologií.

3 Implementační struktura RIS3 strategie a její financování

Příprava a implementace RIS3 strategie byla svěřena KIC KK, které je intermediární institucí s celokrajskou působností a plní tak výkonnou funkci. Veškeré činnosti probíhají v úzké spolupráci s Krajským úřadem Karlovarského kraje, zejména Odborem regionálního rozvoje (ORR), který je zřizujícím odborem KIC KK. Veškeré schvalovací procesy v orgánech Karlovarského kraje probíhají prostřednictvím ORR.

KIC KK zajišťuje komplexní podporu rozvoje inovačního prostředí v Karlovarském kraji s využitím RIS3 strategie, projednání a aktualizaci RIS3 strategie a akčního plánu, komunikaci klíčových partnerů, konání krajských inovačních platforem, přípravu a realizaci vybraných projektů v souladu s RIS3 strategií, fungování a podporu Rady pro výzkum, vývoj a inovace Karlovarského kraje, podporu Karlovarskému kraji pro komunikační a informační servis vůči Národnímu RIS3 manažerovi, vzdělávání v oblasti vědy, výzkumu, vývoje a inovací, monitoring, evaluace plnění a dopadů RIS3 strategie a propagační činnost ve vztahu k RIS3 strategii.

V oblasti vzdělávání KIC KK spolupracuje s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy (OŠMT).

Do procesu implementace RIS3 strategie jsou zapojeni i další odborní pracovníci kraje, kteří zajišťují odborný servis krajskému RIS3 manažerovi a krajskému RIS3 koordinátorovi při jejich komunikaci a spolupráci s Národním RIS3 manažerem.

Implementace strategie probíhá na základě akčních plánů zpracovávaných na dvouleté období, které vycházejí z návrhové části (tj. typových aktivit). Akční plán je každoročně aktualizován. Intervence jsou nejprve připravovány ve formě projektových fiší. Ty jsou společně s akčním plánem připravovány ve spolupráci s nositeli a partnery jednotlivých projektů, rozpracovány a projednány ve strukturách krajského partnerství, tj. krajské RVVI a v inovačních platformách. Na základě podnětů z těchto jednání jsou projektové fiše upraveny, rozpracovány a (ne)zařazeny do akčního plánu.

Realizace jednotlivých opatření bude průběžně monitorována pomocí indikátorové soustavy RIS3 strategie nastavené ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu na národní úrovni. Stanovené indikátory jsou sledovány každoročně.

Důležitou součástí implementace RIS3 strategie je systematické zapojení Karlovarského kraje do evropských inovačních iniciativ a programů, jako jsou Horizon Europe, Digital Europe, European Defence Fund a další.

Za tímto účelem bude posilována kapacita regionálních aktérů pro přípravu a realizaci mezinárodních projektů, včetně podpory projektového řízení, partnerství a sdílení dobré praxe.

3.1 RIS3 tým

KIC KK zastává rovněž koordinační funkci, a to prostřednictvím krajského RIS3 manažera a jeho týmu. RIS3 manažer řídí krajská partnerství pro realizaci RIS3 strategie, podporuje činnost inovačních platforem a Rady pro výzkum, vývoj a inovace

Karlovarského kraje, buduje krajská partnerství pro rozvoj inovačního ekosystému, podporuje spolupráci na úrovni kraje a zastává roli tajemníka Rady pro výzkum, vývoj a inovace Karlovarského kraje. V souvislosti s realizací projektu Smart Akcelerátor řídí výkonnou jednotku v kraji (RIS3 tým), zpracovává podklady a přímé vstupy pro Zprávy krajské RIS3 strategie v součinnosti s krajským RIS3 koordinátorem, komunikuje s RIS3 koordinátorem při realizaci monitoringu a vyhodnocování efektů realizovaných intervencí RIS3 strategie, vyhledává příležitosti k mezinárodní spolupráci a účastní se jednání organizovaných Národním RIS3 manažerem.

Pozici RIS3 koordinátora zajišťuje pracovník ORR. RIS3 koordinátor zajišťuje komunikaci mezi národní a krajskou úrovní RIS3 společně s RIS3 manažerem. Podílí se na předkládání Zpráv krajské RIS3 strategie, účastní se společně s RIS3 manažerem jednání organizovaných Národním RIS3 manažerem, zajišťuje součinnost při monitoringu, evaluacích a vyhodnocování přínosu RIS3 strategie, koordinuje procesy za účelem propojování aktivit a cílů RIS3 strategie a dalšími koncepčními dokumenty na úrovni kraje, komunikuje a spolupracuje s RIS3 manažerem při realizaci projektu Smart Akcelerátor a zajišťuje proces projednání relevantních dokumentů v orgánech kraje.

RIS3 tým zajišťuje informační a analytický servis, komunikaci a spolupráci s klíčovými partnery na národní úrovni, kteří jsou odpovědni za realizaci národní RIS3 strategie, především s Národním RIS3 manažerem a jeho týmem. Národní RIS3 tým je součástí Ministerstva průmyslu a obchodu.

3.2 Rada pro výzkum, vývoj a inovace Karlovarského kraje

V roce 2015 byla ustavena Rada pro výzkum, vývoj a inovace Karlovarského kraje (RVVI), která je odborným, koordinačním, iniciativním a poradním orgánem Rady Karlovarského kraje v oblastech VaVaI. RVVI je složena ze zástupců veřejné správy, aplikační (podniky) a akademické sféry. Schází se dle potřeby, zpravidla však 2x ročně. RVVI je založena a řízena na principu partnerství.

RVVI dohlíží na naplňování RIS3 strategie, schvaluje Akční plán RIS3 strategie a strategické projekty, vydává hodnocení a stanoviska k připravovaným, realizovaným a ukončeným projektům, aktivitám a programům v oblasti VaVaI, zvláště jsou-li financovány z rozpočtu kraje nebo z jiných prostředků včetně evropských strukturálních a investičních fondů s finanční účastí kraje. Administrativní a organizační zajištění činnosti RVVI vykonává KIC KK.

3.3 Inovační platformy

Inovační platformy představují konzultační a poradní skupiny složené z odborníků z veřejného, soukromého i akademického sektoru. Jejich cílem je podporovat spolupráci aktérů regionálního inovačního ekosystému, identifikovat rozvojové příležitosti jednotlivých domén specializace a poskytovat podněty pro realizaci a aktualizaci RIS3 strategie Karlovarského kraje. Členové platforem se podílejí na formulaci návrhů intervencí, poskytují zpětnou vazbu k realizovaným aktivitám a přispívají k vyhodnocování dosažených výsledků. Výstupy z jednání inovačních

platforem mohou sloužit jako podklad pro rozhodování RVVI a pro další rozvoj regionálního inovačního ekosystému.

V současné době jsou v rámci implementace RIS3 strategie využívány zejména dvě tematicky zaměřené platformy:

Inovační platforma pro strategické příležitosti
Platforma je zaměřena identifikaci nových rozvojových příležitostí regionu, zejména v souvislosti s ekonomickou transformací Karlovarského kraje, příchodem strategických investic a změnami v průmyslové struktuře regionu. Diskutuje potřeby trhu práce, nové investiční příležitosti a strategické projekty s potenciálem přispět k hospodářské transformaci regionu.

Inovační platforma pro kulturní a kreativní odvětví (KKO)
Platforma podporuje rozvoj kulturních a kreativních odvětví a jejich propojení s tradičními průmyslovými obory regionu. Zaměřuje se zejména na spolupráci kreativních profesionálů s podniky, veřejným sektorem a vzdělávacími institucemi, rozvoj kreativního podnikání a posilování role designu a kreativních služeb při inovaci produktů a služeb v regionu.

3.4 Projekt Smart Akcelerátor

Příjemcem projektu Smart Akcelerátor je Karlovarský kraj. Partnerem a hlavním realizátorem projektu je KIC KK. Rozdělení činností a úprava vzájemné spolupráce při realizaci projektu je upravena partnerskou smlouvou.

Projekt Smart Akcelerátor přestavuje klíčový nástroj pro implementaci krajské i Národní RIS3 strategie a rozvoj inovačního prostředí v Karlovarském kraji. Projekty jsou financovány z Operačního programu Jan Amos Komenský (OP JAK), přičemž strukturálně postižené regiony, mezi které patří i Karlovarský kraj, mají pro tyto aktivity navýšenou alokaci.

Prostřednictvím projektu jsou podporovány aktivity zaměřené na koordinaci aktérů inovačního ekosystému, identifikaci rozvojových příležitostí regionu a přípravu strategických intervencí v oblasti výzkumu, vývoje a inovací.

3.5 Strategické projekty v souladu s RIS3 strategií

Strategické projekty jsou součástí Akčního plánu RIS3 strategie. Strategické projekty jsou vždy navázány na příslušené strategické cíle. Intervence navržené v Akčním plánu významnou měrou přispívají k dosažení strategického cíle RIS3 strategie, posilují spolupráci mezi subjekty inovačního prostředí, mají přínosy pro soukromý sektor a posilují inteligentní specializaci vybraných krajských domén. Jednotlivé aktivity jsou realizovány různými subjekty (KIC KK, CzechInvest, Karlovarský kraj a Krajský úřad Karlovarského kraje, Krajská hospodářská komora Karlovarského kraje, Inovační centrum INION, ILaB, aj.) a jsou financovány z více zdrojů.

3.6 Financování krajské RIS3

Implementace RIS3 strategie je financována především prostřednictvím projektu Smart Akcelerátor, z tohoto důvodu Karlovarský kraj využívá maximální výši alokace. Dále jsou z rozpočtu Karlovarského kraje financovány dílčí aktivity či instituce zajišťující realizaci činností, které přispívají k naplňování RIS3 strategie (např. startovací vouchery, stipendijní program Karlovarského kraje pro studenty SŠ a VŠ, KIC KK, aj.).

3.7 Vazba RIS3 strategie na program RE:START

Program RE:START je vládní iniciativou zaměřenou na podporu hospodářské restrukturalizace strukturálně postižených regionů – Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje. Cílem programu je podpořit transformaci ekonomiky těchto regionů a posílit jejich dlouhodobou konkurenceschopnost.

Strategický rámec hospodářské restrukturalizace je členěn do několika tematických pilířů zaměřených například na podporu podnikání a inovací, rozvoj výzkumu a vývoje, rozvoj lidského kapitálu či zlepšování životního prostředí a infrastruktury.

RIS3 strategie Karlovarského kraje je s programem RE:START úzce provázána zejména v oblasti podpory inovací, podnikání, výzkumu a vývoje a rozvoje lidských zdrojů. Intervence realizované v rámci RIS3 strategie přispívají k naplňování cílů hospodářské transformace regionu a doplňují další nástroje podpory, včetně Operačního programu Spravedlivá transformace.

Závěr

RIS3 strategie stanovuje opatření pro rozvoj inovačního systému Karlovarského kraje **do roku 2029.** Realizace těchto opatření bude průběžně monitorována a konzultována s odbornými poradními orgány Karlovarského kraje, zejména s Radou pro výzkum, vývoj a inovace Karlovarského kraje (RVVI) a inovačními platformami. Zároveň budou navržená opatření otevřena novým podnětům vycházejícím z procesu podnikatelského objevování (EDP).

Implementace RIS3 strategie bude konkretizována prostřednictvím dvouletých Akčních plánů, které budou stanovovat konkrétní aktivity a projekty podporující rozvoj výzkumu, vývoje a inovací v regionu. Realizace jednotlivých intervencí bude pravidelně vyhodnocována prostřednictvím zpráv hodnotících jejich přínosy a dopady na rozvoj inovačního prostředí Karlovarského kraje.

S ohledem na skutečnost, že po roce 2027 již strategie inteligentní specializace nebudou představovat podmínku Evropské komise pro čerpání prostředků z evropských fondů, bude v následujícím období hledána vhodná forma institucionálního ukotvení této agendy. Diskutována bude zejména možnost zachování RIS3 strategie jako samostatného strategického dokumentu, případně její integrace do širšího strategického rámce rozvoje konkurenceschopnosti Karlovarského kraje, např. formou vhodného začlenění do Programu rozvoje Karlovarského kraje, se kterým je již nyní v souladu.

RIS3 strategie tak vytváří rámec pro systematický rozvoj inovačního prostředí Karlovarského kraje a přispívá k dlouhodobé transformaci regionální ekonomiky, posilování konkurenceschopnosti a zvyšování kvality života jeho obyvatel.

Spolufinancováno Evropskou unií
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Příloha 1 Seznam strategických dokumentů, analýz a průzkumů

Název dokumentu	Rok vzniku	Zpracovatel/Gestor
Strategie rozvoje konkurenceschopnosti Karlovarského kraje 2013–2020	2012	Karlovarský kraj – Odbor regionálního rozvoje
Vstupní analýza Strategického rámce hospodářské restrukturalizace ÚK, MSK a KVK	2016	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Strategický rámec hospodářské restrukturalizace ÚK, MSK a KVK	2017	Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Analýza absorpční kapacity inovačního prostředí Karlovarského kraje	2017	KARP
Analýza aktuálních potřeb aktérů inovačního prostředí Karlovarského kraje	2017	KARP
Analýza příčin odchodu pracovní síly z Karlovarského kraje	2017	KARP
Přeshraniční regionální inovační strategie Karlovarského kraje a Svobodného státu Sasko	2017	Karlovarský kraj – Odbor regionálního rozvoje
Přeshraniční regionální inovační strategie Karlovarského kraje a Svobodného státu Bavorsko	2017	Karlovarský kraj – Odbor regionálního rozvoje
Studie inovačního systému a technologických trendů	2017	KARP
Analýza významu domén specializace pro Karlovarský kraj	2018	KARP
Koncepce rozvoje lázeňství a balneologie Karlovarského kraje	2018	KARP
Marketingová strategie pro Karlovarský kraj (Smart Akcelerátor 1. kolo)	2018	KARP
Aktualizace Programu rozvoje Karlovarského kraje 2014–2021	2018	Karlovarský kraj – Odbor regionálního rozvoje
Analýza překážek inovačního prostředí Karlovarského kraje	2020	KARP
Program rozvoje Karlovarského kraje na období 2021–2027	2021	BeePartner a.s.
Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky 2021–2027 (Národní RIS3 strategie)	2021	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
Studie – Technology Foresight pro Karlovarský kraj	2023	SUSCHEM CZ
Mediální analýza Karlovarského kraje	2023	Newton Media
Strategie na podporu regionálního marketingu	2024	Tomáš Avrat
Marketingová strategie inovačního ekosystému Karlovarského kraje	2024	Tomáš Avrat